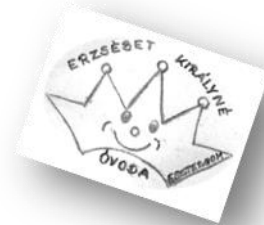

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

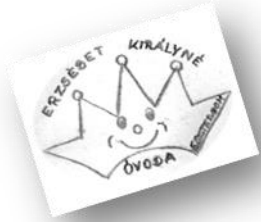

Pedagógiai Program

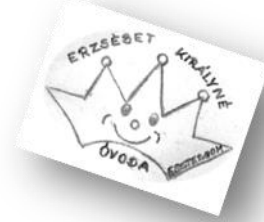
Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

2020

*Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda
2500 Esztergom, Erzsébet királyné út 43.
OM azonosító: 031675
Tél./Fax: 33 413 326
e-mail: erzsebet.ovi@freemail.hu*

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A Pedagógiai Programot:

Készítette: Kissné Pirtyák Krisztina, óvodavezető

Elfogadta: Az Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda nevelőtestülete:

Balázs Tímea

Kotra Blanka

Kurovszky Melinda

Liebl Mónika

Pintér Éva

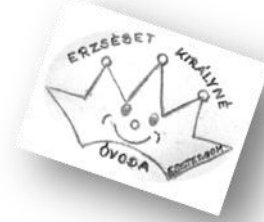
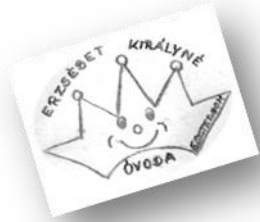
Soós Gabriella

Szabó Adrienne

Vargáné Kállai Mónika

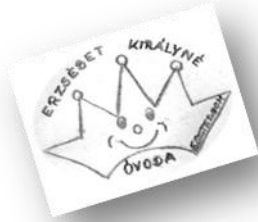
Jóváhagyta: Az intézményvezető

Esztergom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, az SZMSZ és azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. (Nkt. 83. § (2) i), Nkt. 85. § (1), Nkt. 25. § (4))

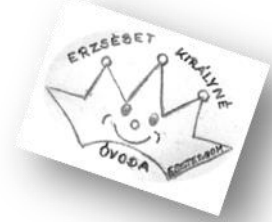

Tartalomjegyzék

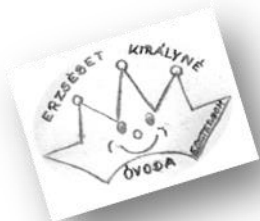
- 1. Az óvoda bemutatása**
  - 1.1 Az óvoda adatai
  - 1.2 Az óvoda története
  - 1.3 Az óvoda körzete
  - 1.4 Személyi feltételek
    - 1.4.1 Jelenlegi ellátottság
    - 1.4.2 Helyi nevelési programunk megvalósításához szükséges létszám
  - 1.5 Tárgyi feltételek
    - 1.5.1 Eszközellátottság
    - 1.5.2 Működési feltételek
- 2. Hitvallás a gyermeknevelésről**
  - 2.1 Alapelveink
  - 2.2 Óvodaképünk
  - 2.3 Gyermekképünk
- 3. Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda nevelési programja**
  - 3.1 Alapvető célunk
  - 3.2 Általános nevelési feladatok
    - 3.2.1 Általános feladatok a szociális fejlődés segítése területén
    - 3.2.2 Általános feladatok az érzelmi, erkölcsi és közösség(i) fejlődés területén
    - 3.2.3 Általános feladatok az anyanyelvi, értelmi fejlődés területén
    - 3.2.4 Általános feladatok az egészséges életmód alakítása területén
  - 3.3 Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása
  - 3.4 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása
    - 3.4.1 Az anyanyelvi nevelés
    - 3.4.2 Értelmi fejlesztés
  - 3.5 Programunk tartalma

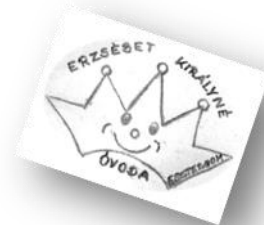
Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- 3.6 A Program tevékenységformái
    - 3.6.1 A játék
      - 3.6.1.1 Játékformák
    - 3.6.2 Mozgás
    - 3.6.3 Komplex művészeti tevékenységek (Irodalom-zene-ábrázolás)
      - 3.6.3.1 Irodalom (verselés, mesélés)
      - 3.6.3.2 Ének- zene, énekes játék, gyermektánc
      - 3.6.3.3 Ábrázolás
    - 3.6.4 A külső világ tevékeny megismerése
    - 3.6.5 Munkajellegű tevékenységek
    - 3.6.6 A tevékenységekben megvalósuló tanulás
    - 3.6.7 Az óvodai nevelőmunkán túli időben szervezhető program
    - 3.6.8 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
  - 3.7 Boldog Óvoda program
- 4. Az óvodai élet megszervezése**
- 4.1 Az óvoda csoportszerkezete
  - 4.2 Napirendünk
- 5. Gyermekvédelem**
- 5.1 Gyermekvédelmi munka
  - 5.2 Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása
  - 5.3 Óvodai fejlesztő program- a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére
  - 5.4 A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

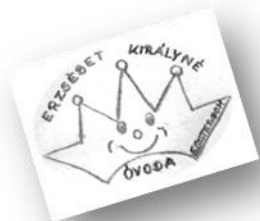

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

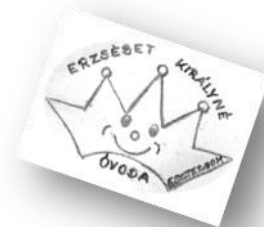

- 6. A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése**
  - 6.1 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
  - 6.2 Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
  - 6.3 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
- 7. A gyermek megismerése, fejlődésének nyomon követése, differenciált, egyéni készség és képességfejlesztés, nevelés**
- 8. Kapcsolataink**
  - 8.1 Óvoda és család kapcsolata
  - 8.2 Kapcsolatunk a bölcsődével
  - 8.3 Kapcsolat az iskolával
  - 8.4 Kapcsolatunk egyéb intézményekkel
- 9. Óvodai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok**
- 10. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek**
- 11. Az óvoda szakmai dokumentumai**
- 12. A program végrehajtásához szükséges eszközök, felszerelések jegyzéke**
- 13. A pedagógiai-szakmai munka eredményessége**

Legitimációs záradék

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

1. Az óvoda bemutatása

1.1. Az óvoda adatai

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az intézmény székhelye:

2500 Esztergom
Erzsébet királyné út 43.

Az intézmény fenntartója:

Esztergom Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete
2500 Esztergom, Széchényi tér 1.

Az intézmény típusa:

4 csoportos napközi otthonos óvoda,
szakmailag önálló nevelési intézmény

Az intézmény férőhelyeinek száma:

96 gyermek

A nevelés nyelve:

magyar

Az intézmény vezetője:

Kissné Pirtyák Krisztina

Az intézmény telefonszáma:

33/413-326

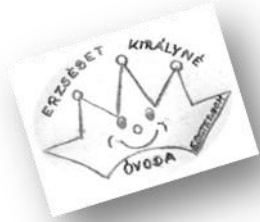
30 353 4725

Alapító okirat kelte:

1992. június 25.

Felülvizsgálat:
határozattal

48/1994. (03.31.) sz. Kt.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Módosítások:	126/1994.(06.02.) sz. Kt. határozattal
	11/1997. (01.23.) sz. Kt. határozattal
	121/1997.(05.22.) sz. Kt. határozattal
	349/2001.(IX.20.) sz. Kt. határozattal
	166/2002.(VIII.8.) sz. Kt. határozattal
	66/2003.(IX.18.) esztergomi öh.
	108/2004.(III.25.) esztergomi öh.
	612/2004.(XII.15.) esztergomi öh.
	34/2005. (II.10.) esztergomi öh.
	231/2005.(IV.21.) esztergomi öh.
	423/2007.(VI.15.) esztergomi öh.
	60/2008.(I.31.) esztergomi öh.
	537/2009.(IX.3.) esztergomi öh.

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A kormány 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelete Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

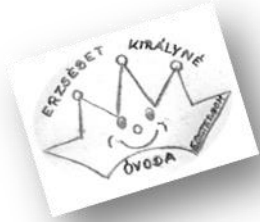
32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

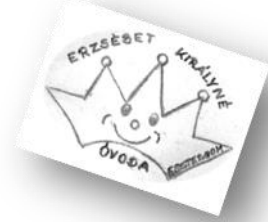
2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól

2011.évi CXC.Tv hatályos paragrafusai

1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

2. melléklet a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez: JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

Az óvoda hatályos Alapító Okirata

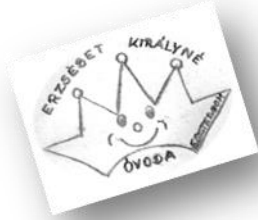
Nevelőtestületi határozatok

Törvényesség biztosítása.

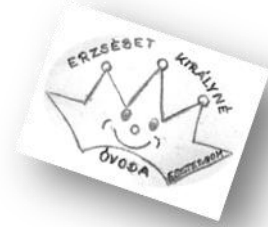
Alapvető belső szabályozók:

A SZMSZ, Házirend, Éves munkaterv

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

1.2. Az óvoda története

Az óvoda jogelődjét 1935. július 7-én, a Petőfi Sándor utca 52. sz. alatt, Boronkai Mária Ágota szerzetesnővér alapította.

A mosdó és folyóvíz nélküli kicsi és korszerűtlen épületben egy gyermekcsoport és konyha működött.

1948-ban államosították az intézményt.

A Petőfi Sándor utcai leromlott állagú házból - az Esztergom Városi Tanács VB 55/1956. sz. határozata alapján - 1956. júniusában az óvoda átköltözött jelenlegi helyére.

Ez az épület sem gyermekintézménynek készült. Az 1890-es években emelt kétemeletes ház tiszti-üdülőként funkcionált, majd bérlakásokat alakítottak ki benne. 1956-ban a tiszti-üdülő orvosi szobáját, ebédlőjét, társalgóját kapta meg az óvoda, ami ekkor egy csoporttal működött. Az épület többi részében lakások voltak.

A növekvő igény szükségessé tette, hogy az óvoda terjeszkedjen.

1973-tól már három csoportnak adott helyet.

1979-ben társadalmi összefogással és segítséggel teljesen átépült és korszerűsödött az intézmény. Újabb lakások birtokbavételével és egy konténer jellegű rész hozzátoldásával öt csoportos lett.

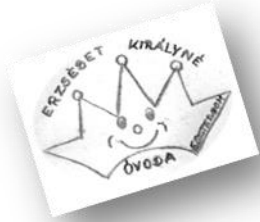
Nagyobb konyha, központi fűtés, csoportonkénti öltöző, mosdó és iroda került kialakításra.

1997 óta négy csoporttal működünk.

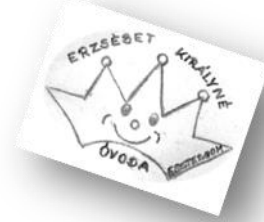
A felszabadult helyiségből tornaszobát alakítottunk ki.

2003. október 1-jétől főzőkonyhánkat a Képviselő-testület, 361/2003.(IX.18.) sz. határozatával megszüntette. A gyermekek ételmezését központi konyháról jelenleg a HunGast Esztergom Zrt. látja el.

Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 353/2011.(VIII.18.) öh. határozata alapján az 1/2011 (I.21.) Önkormányzati rendelet 9.sz. mellékletében

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

meghatározott főfoglalkozású munkavállalóinak létszámát 2011. szeptember 01-től 13 főről 11 főre csökkentette.

Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. október 31-i ülése 449/2013 öh. határozata alapján 2013/2014 nevelési évben 4 óvodai csoport indítását engedélyezte.

Óvodánk férőhelyére felvehető: 96 gyermek.

1.3. Az óvoda körzete

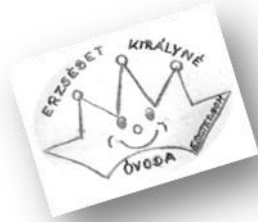
Óvodánk a város déli részén, a közeli dombok, hegyek tövében helyezkedik el.

Esztergom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 147/2009.(III.19.) határozatával megváltoztatta az eddigi körzethatárunkat. Az új felosztás a régi, történelmi városrészek megnevezése alapján történt. Így körzetünkben kimaradtak a lakótelepi részek és több családi házas utca is.

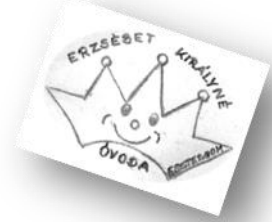
Gyermekeink nagyon eltérő szociális helyzetű családokból kerülnek hozzánk. A családok zöme átlagos anyagi háttérrel, átlagos életkörülményeket teremtve igényesen és kiegyensúlyozottan él. Együtt működik az óvodával, érdeklődő, segíti nevelőmunkánkat.

A hátrányos gyermekeink száma ma már 50 % körül mozog. A Köznevelési törvény legújabb módosítása alapján hátrányos helyzetűnek kell tekinteni, akit szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, vagy aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

A legtöbb esetben hátrányosságuk eredője: a szülők alacsony iskolázottsága. Képzetlenségük miatt nem találnak állandó munkát. Sokan segélyekből élnek,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

tartozásuk van. A létminimumon tengődő családoknál igazi szegénységgel találkozunk: nincs kellő élelem, hiányzik a bútor és a tisztaság.

Több gyermeknél nap mint nap tapasztaljuk, hogy fiziológiai szükségleteik nincsenek kielégítve, éhesek, ápolatlanok.

Egyéni adottságok és széles skálán mozgó legkülönbözőbb családi hátterek miatt gyermekeink neveltsége, fejlettsége, képessége nagyon eltérő.

1.4. Személyi feltételek

1.4.1. Jelenlegi ellátottság

Óvodánkban a Köznevelési Törvényben meghatározott létszám biztosítva van.

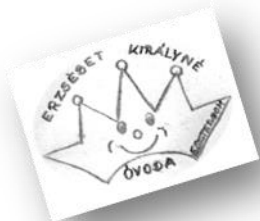
2011- ben a Program megszűnt. Óvodánk 4 csoporttal üzemel.

Csoportjainkban - a törvényi előírásoknak megfelelően – 2 fő óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Személyi ellátottságunk négy óvodai csoporthoz:

1	fő	óvodavezető
8	fő	óvónő
4	fő	dajka
1	fő	pedagógiai asszisztens
1	fő	óvodatitkár (4 órás)
1	fő	udvaros-karbantartó (6 órás)

Összesen: 16 fő

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Valamennyi dolgozónk közalkalmazotti jogviszonyban van és rendelkezik a törvényben előírt végzettséggel.

3 óvónő tanítónői diplomával is rendelkezik.

Munkánkat a szak és egészségügyi szolgálat külső segítő szakemberei segítik.

2013. szeptember 1-től_a Nemzeti köznevelési törvény értelmében három csoportonként pedagógiai asszisztentst kell alkalmazni. Ez a mi esetünkben 1 fő.

A nevelőtestület képzettségi mutatói:

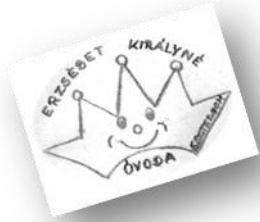
Óvónőképző főiskolát végzett pedagógusok száma	Másoddiplomás képzésben részt vett pedagógusok száma	Szakvizsgával rendelkezők száma
9 fő	3 fő	1 fő

Továbbképzések:

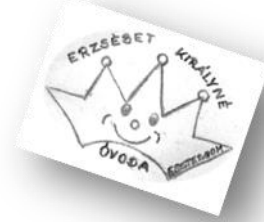
Az óvodapedagógusok - továbbképzési irányultságát figyelembe véve-, önként vállalt akkreditált továbbképzéseken vesznek részt, melyet az ötéves beiskolázási terv tartalmaz. /2011. évi CXC. törvény 1. sz. Melléklet, 2011. évi CXC. törvény 62.§ (5), 2011. évi CXC. törvény 2. Melléklet, 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. /

A különböző továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák óvodán belül történő átadása értekezleteken, nevelés nélküli munkanapokon történik.

Az óvodapedagógusok továbbképzéseinek egyéb szinterei közé tartozik az önként vállalt, de nem akkreditált továbbképzések, tanfolyamok érdeklődési körnek, irányultságnak megfelelő elvégzése.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

1.4.2. Helyi nevelési programunk megvalósításához szükséges létszám

A magas színvonalú pedagógiai munka egyik feltétele a jól képzett, tájékozott, megújulni képes, friss ismeretekkel rendelkező szakember.

Az óvoda létszáma jelenleg 14 főállású és 2 részmunkaidős alkalmazottból áll.

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvónő, aki segítő, elfogadó, támogató magatartásával mintát ad a gyermeknek. Személyisége segíti az inkluzív (befogadó), gyermekenként más-más sajátos bánásmódot.

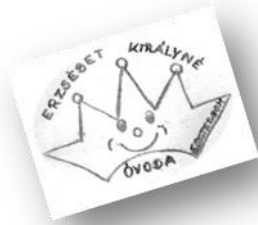
Törekedni és ösztönözni kell, hogy a munkatársak minél képzettebbek legyenek.

A sajátos nevelési igényű és kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése megfelelő felkészültséggel rendelkező szakemberek segítségével történik.

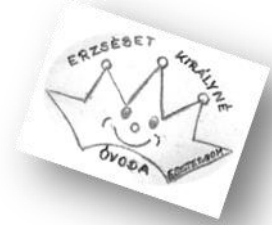
Az óvodapedagógusok esetében szorgalmazzuk a szakvizsga megszerzését, de lehetőséget adunk a nevelőmunka eredményességét segítő egyéb akkreditált tanfolyamokra is.

Gondot kell fordítani a nevelőmunkát közvetlenül segítő - dajkák – rendszeres továbbképzésére is. A dajkák lelkiismeretes, színvonalas munkája nélkülözhetetlen az eredményes óvodai nevelésben.

Érezzék munkájuk súlyát, fontosságát. Tudják, hogy a minőségfejlesztési folyamat rendszerébe ők is beletartoznak

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

1.5. Tárgyi feltételek

1.5.1. Eszközellátottság

Óvodánk területe 2122 m².

Ebből a beépített rész 462 m², amely magában foglalja a négy csoportszobát öltözővel, mosdóval, egy tornaszobát, tálaló konyhát a kiszolgáló helyiségeivel, egy irodát, óvónői szobát, WC-ket, zuhanyzót, mosókonyhát.

Jelenleg fejlesztő helyiségként a tornaszoba előterét használjuk.

A csoportszobák berendezésén, felszerelésén látszik, hogy évről évre darabonként pótoltuk, bővítettük elhasználódott tárgyainkat. Az utóbbi időben ez is egyre nagyobb gondot jelent.

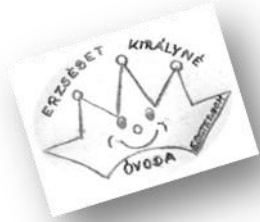
Termeink esztétikusak, otthonosak, barátságosak.

Továbbra is tervünk egy-egy helyiség felújítása úgy, hogy tárgyai, berendezései színben, formában, anyagban is harmonizáljanak.

A játékszerek, a tevékenységekhez szükséges napi eszközök beszerzése folyamatos. Igyekszünk mindentől a fejlesztőt, a színvonalasat, a minőséget biztosítani.

Tárgyi feltételeink javításában eddig is nagy segítségünkre volt a költségvetési forrásokon túl, a város által biztosított eszköznorma és a központi informatikai normatíva. Ebből frissítettük, pótoltuk a feladatellátásunkhoz szükséges alapvető felszereltségünket.

2015-ben önkormányzati támogatásból udvarunk teljes felújításon esett át, így játszóeszközeink mindegyike Európai Unió szabványának megfelelő tanúsítvánnyal rendelkezik. Az újonnan beszerelt játékokon kívül a régi, de szabványának megfelelő

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

játékaink (pályázati pénzekből felújított mászókak, hinták, egyensúlyozó gerendák, alapítványunk támogatásával vásárolt mászóka rendszer és famozdony) is megmaradtak.

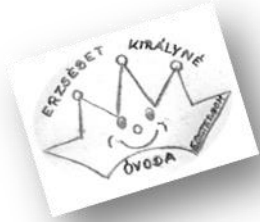
A 2015-ös év óvodánk teljes felújításának éve. Az óvodánkban elvégzett munkálatok:

- első két csoportszobánk tetőcseréje, a termék felújítása, parkettázása,
- ablakok, és ajtók cseréje,
- radiátorok cseréje,
- járólapozás,
- mosdók teljes körű felújítása,
- tisztító meszelés.

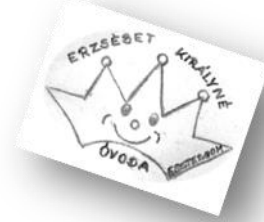
Költségvetési keretünk felhasználásával 4 év alatt sikerült minden csoportszoba szőnyegeknek, függönyeinek, öltözőszekrényeinek lecserélése, minden csoport bútorzatának kiegészítése, felújítása, lecserélése, óvodai székeink, asztalaink pótlása, újak vásárlása, vaságyaink modern műanyag ágyakra cserélése.

Szakmai munkánk feltételét javítja az alapítványi pénzből beszerzett kerámia-égető kemence.

Különös gondot kell fordítanunk az óvoda épületének állagára. Ez az öreg, száz éves építmény állandó felújításra, karbantartásra szorul.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

1.5.2. Működési feltételek

Óvodánk önállóan működő, teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv.

Az intézmény pénzügyi-gazdálkodási feladatait Esztergom Város Polgármesteri Hivatalán belül működő Kincstár látja el. Az önkormányzat képviselő-testülete által jóváhagyott költségvetésből gazdálkodunk. Az intézményi költségvetés ad fedezetet a személyi ellátottság biztosítására és a tárgyi feltételek megteremtésére.

A költségvetésen túl pályázati pénzekből gazdagítjuk felszereltségünket. A jövőben is e lehetőséget szeretnénk kihasználni épületünk, udvarunk felújításához, nagyértékű tárgyi eszközeink beszerzéséhez.

2. HITVALLÁS A GYERMEKNEVELÉSRŐL

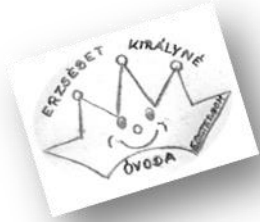
2.1. Alapelveink

Tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségét, jogait, egyéni fejlettségét, különbözőségét. Nyugodt, biztonságot adó, pozitív érzelmeket sugárzó légkörben mindenkit önmagához mértén fejlesztünk.

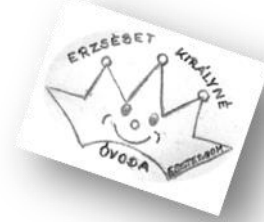
Kibontakozásukhoz minden gyermek számára lehetővé tesszük az egyenlő hozzáférést, kerüljük a sztereotípiák erősítését.

Egyaránt biztosítjuk a tehetség jeleinek felismerését, különös gonddal, törődéssel, segítséggel fordulunk a hátrányos helyzetű gyermekek felé.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermek részére az integrált óvodai nevelést, valamint a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését, szükség szerint együttműködünk gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel.

Elfogadjuk a szülő elsődleges jogát gyermekük nevelésében.

A gyermek érdekeit szolgáló családi nevelésre építünk. Szükség esetén segítjük, kiegészítjük, korrigáljuk azt.

Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveljük a gyermekeket.

A gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartjuk, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adunk.

A nevelés eredményességét az óvónő személyisége biztosítja, követendő mintát nyújtva a gyermeknek.

Óvodapedagógiai munkánkban törekszünk a szereteten, elfogadáson alapuló nevelői magatartásra, a toleranciára és a meleg-megengedő, de következetes bánásmódra.

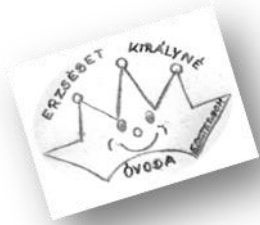
Nevelési módszereink, intézkedéseink megválasztásánál alapvető:

- a gyermekek fejlődési jellemzőinek,
- az eltérő fejlődési ütem, egyéni adottságok,
- a gyermeki kíváncsiság, cselekvési és mozgásvágy, önállósági törekvés,
- a családi háttér, a családi nevelés jellemzőinek figyelembe vétele.

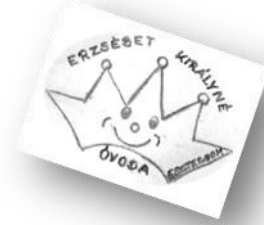
Az alapelvek megvalósításának feladatai

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a

- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- Testi, lelki és értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása érdekében a sokszínű, életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről:
  - Így elsősorban a mással nem helyettesítő játékról,
  - Életkorhoz és egyéni képességekhez igazodó műveltségtartalmak közvetítéséről
  - Az óvodás gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

2.2. Óvodaképünk

A gyermekek testi, szociális és értelmi szükségleteit - eltérő egyéni fejlettségük és igényük, esetleges másságuk elfogadásával - kötöttségektől mentes, érzelmekben gazdag, nyitott és őszinte óvodai életben elégítjük ki.

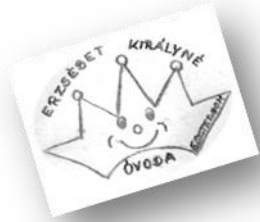
Optimális körülményeket és lehetőségeket teremtünk a hátrányos helyzetből és a sajátos nevelési igényből adódó különbségek csökkentésére.

Otthonos, barátságos környezetben, derűs légkörben a gyermekek szeretetet, tiszteletet, megértést, gondoskodást kapnak. A gyermek mindenkor érezze az elfogadást, megbecsülést, bizalmat.

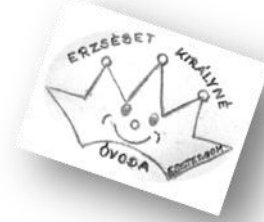
Alapfeladatunk mintát adni gyermekeink számára az értékes élethez.

Változatos tevékenységrendszerrel, a tárgyi eszközeink nyújtotta lehetőségekkel és a gyermek neveléséhez, fejlődéséhez szükséges legmegfelelőbb feltételek biztosításával segítjük a környezettudatos magatartás kialakítását.

A természetet védő-óvó, a hagyományainkat, értékeinket szerető, tisztelő személyiségvonásokat erősítjük.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az óvodapedagógusok kötelessége, hogy az Éves munkatervben és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse, valamint, hogy megőrizze a hivatali titkot és hivatásához méltó magatartást tanúsítson!

Élmények motiválta sokszínű tevékenykedtetéssel biztosítjuk, hogy a gyermek óvodáskor végére elérje az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, a beilleszkedést segítő készségek, képességek kialakulását, az iskolába lépés belső pszichikus feltételeit.

2.3. Gyermekképünk

Óvodásunk legyen érzelmileg kiegyensúlyozott, vidám, bátor kiállású, magabiztos fellépésű.

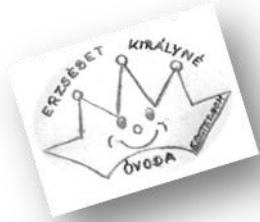
Szocializáltsága segítse kapcsolatteremtését, beilleszkedését a közösségbe.

Érdeklődéssel forduljon a világ felé, legyen tájékozott, nyitott az új befogadására, kreatív az alkotásban. A tevékenységekben önként és örömmel vegyen részt.

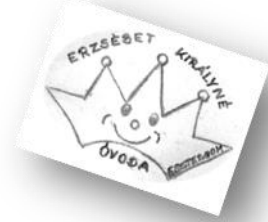
Nemzetiséghez tartozó és migráns gyermekeknek az óvodai élet keretében, gyermekbarát, humánus légkörben legyen lehetőségük kultúrájuk ápolására, megerősítésére. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, erősítését, ápolását, társadalmi integrálását.

Legyen érzékeny a másság elfogadására, tiszteletben tartására.

Segítségünkkel bontakoztassa ki személyisége sokszínűségét, értelmi, erkölcsi és biológiai egyediségét, melyet elősegít a minden gyermeket egyformán megillető magas színvonalú és szeretetteljes nevelés.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A szocializáltságban eltérő fejlettségi szintet mutató gyermek sajátos törődésben, odafigyelésben részesüljön.

Óvodánk a megkülönböztetés minden fajtájától mentes.

/ 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet I.1., 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet: II. 1-2/

3. Az Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda Nevelési Programja

3.1. Alapvető célunk

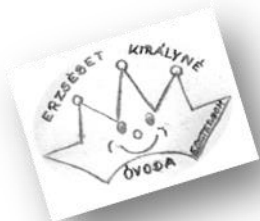
Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épülő helyi pedagógiai programunk fő célkitűzése:

A gyerekek harmonikus, sokoldalú személyiség fejlődésének, kibontakozásának elősegítése, a hátrányok csökkentése, a tehetségek kibontakoztatása szeretetteljes, érdelemgazdag légkörben, az egyéni és eltérő fejlődési ütem, a szociokulturális helyzet figyelembe vételével, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával.

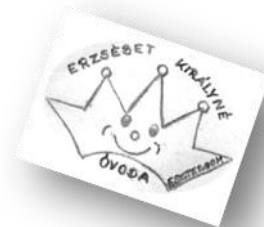
Élménynyújtással, változatos tevékenységek biztosításával olyan óvodai életet teremteni, melyben egyéni készségeik, testi, szociális és értelmi képességeik egyéni és életkorspecifikusan fejlődnek, gyermeki személyiségük gazdagodik.

Az óvodapedagógusok segítsék a tehetségek felismerését, kiteljesedését, tartsák nyilván a tehetséges gyermekeket.

Az óvodapedagógusok módszertani szabadságának teret adva, lehetővé tesszük a gyermek fejlődését szolgáló innovatív módszerek alkalmazását, a nevelés folyamán alkalmazott pedagógiai hatásokat a gyermek személyiségéhez igazítjuk.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az óvodapedagógusok az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítik, munkájukat szakszerűen megtervezve végzik.

3.2. Általános nevelési feladatok

363/2011. évi CXC. törvény 6.§(1) b) , 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV.V. VI.,
2. melléklet a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez, 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§
(b)

Általános nevelési feladatainkat a gyermek életkorára jellemző, egyénenként változó testi, lelki szükségletek kielégítése határozza meg.

Nevelési feladataink három fő feladat köré csoportosulnak:

- az egészséges életmód alakítása, szociális fejlődés segítése,
- az érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés.

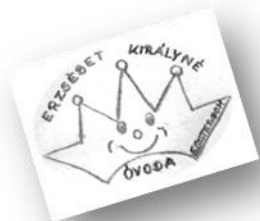
Nevelőmunkánk a gyermek szükségleteiből indul ki, az egyedi vonásaira építve, tervezve valósul meg.

Középpontba a valódi gyermeki érdekeket állítjuk.

Tilos az egyes gyermekek közötti különbségtétel, bármi nemű hátrányos megkülönböztetése, kizárása, korlátozása. Minden gyermeknek joga van a neki járó sajátos bánásmóddhoz.

Az esélyegyenlőség érdekében a gyermek minden segítséget kapjon meg képessége, tehetsége kibontakoztatásához, ismeretei gyarapításához, személyisége fejlesztéséhez.

Nevelési gyakorlatunk szegregáció mentes, mindenkor biztosítjuk az egyenlő bánásmód érvényesülését.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.2.1. Általános feladatok a szociális fejlődés segítése területén

Optimális személyi, tárgyi feltételeket biztosítani ahhoz, hogy a gyermek biztonságban érezze magát.

A csoportok berendezése az otthonosságot tükrözze.

A gyerekekkel foglalkozó felnőttek óvó-védő, segítő, megértő beállítottságúak legyenek.

A szokások kialakításánál az óvónő, dajka adjon modellt, mintát a kulturált szokások megismertetésére, a pozitív magatartás és viselkedésmódokra, a szabályok betartására.

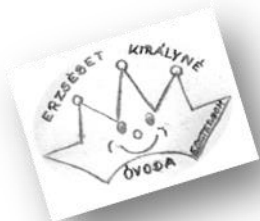
Baráti, társas kapcsolatok kialakításához sok-sok közös élményre, közösen végzett tevékenységre, közösen átélt öröme van szükség.

A gyermek ismerje meg a társas együttélés normáit, követelményeit, fejlődjön kapcsolatteremtő képessége pl. figyelmesség, segítőkészség, együttérzés, önzetlenség.

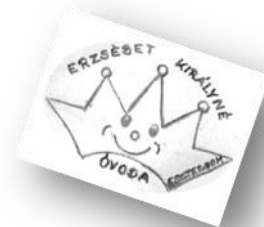
Demokratikus légkörben fejlődjön éntudata, önkifejező képessége. Az óvodai szokásrendszer segítse önállóságát, önfegyelmét, kitartását, feladat- és szabálytudatát.

Legyen érzékeny a másság elfogadására, tiszteletben tartására.

A szocializáltságban eltérő fejlettségi szintet mutató gyermek sajátos törődésben, odafigyelésben részesüljön.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.2.2. Általános feladatok az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösség(i) fejlődés területén

/ 2011. évi CXC. törvény 6.§(1) b), 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet: Általános feladatok, 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. /

A nevelés érzelmeiktől áthatott személyes kapcsolatok rendszerében valósuljon meg. A gyermek tudja és merje kimutatni érzéseit: örömét, bánatát, szeretetét, meglepetését stb.

A csoportok berendezése az otthonosságot tükrözze.

Fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék!

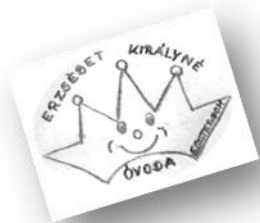
A gyerekekkel foglalkozó felnőttek óvó-védő, segítő, megértő beállítottságúak legyenek.

A szokások kialakításánál az óvónő, dajka adjon modellt a kulturált szokások megismertetésére, elfogadó, támogató magatartásával adjon mintát a pozitív magatartás és viselkedésmódok kialakítására a szabályok betartására. Az óvoda alkalmazottai és a gyermek/ek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze!

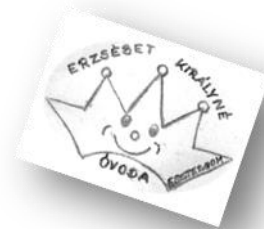
Az általuk nyújtott minta, a kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör érzelmi biztonságot jelent a gyermek számára, ez segíti erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és szabad teret enged az önkifejezésre.

Az óvoda alkalmazottai által közvetített állandó értékrend segíti a gyermek harmonikus lelki fejlődését.

A gyermek tevékenységrendszerét élményekre kell építeni. Az élmények motiválják játékát, mozgását, beszédét, tanulását. Az élményekre alapuló tevékenységek alapot jelentenek az erkölcsi tulajdonságok, az akarat és a szokásrendszer kialakításában.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az óvodához kötődő kellemes érzéshez járuljon hozzá az óvoda esztétikuma, higiéniája.

Törekedni kell a szép, az értékes megláttatására. A gyermek érzélemvilágában a pozitív vonások erősödjenek meg.

Fedezze fel szűkebb-tágabb környezetének szépségeit, ezzel is motiválva a szülőföldre való kötődését, lerakva a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családhoz való kötődés alapjait.

Baráti, társas kapcsolatok kialakításához sok-sok közös élményre, közösen végzett tevékenységre, közösen átélt öröme van szükség.

A gyermek ismerje meg a társas együttélés normáit, követelményeit, fejlődjön kapcsolatteremtő képessége (pl. figyelmesség, segítőkészség, együttérzés, önzetlenség), akarata (pl. önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat). Történjen meg szokás- és normarendszerének megalapozása.

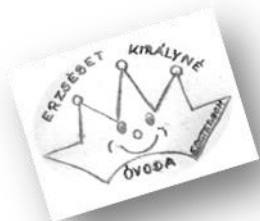
Demokratikus légkörben fejlődjön éntudata, önkifejező képessége. Az óvodai szokásrendszer segítse önállóságát, önfegyelmét, kitartását, feladat- és szabálytudatát.

Legyen érzékeny a másság elfogadására, tiszteletben tartására.

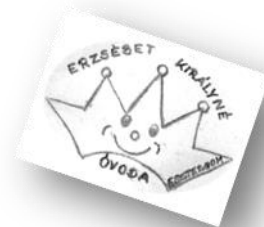
A szocializáltságban eltérő fejlettségi szintet mutató gyermek sajátos törődésben, odafigyelésben részesüljön.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében rendkívül fontos az óvoda kapcsolattartása az e téren segítséget nyújtó, az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.2.3. Általános feladatok az anyanyelvi és az értelmi fejlődés területén

Az értelmi képességek fejlesztése élmények motiválta tevékenységekbe ágyazva, a meglévő képességek figyelembe vételével történjen.

Az anyanyelvi nevelés az egész óvodai nevelés folyamán jelen van, körülöleli a tevékenységi köröket, a nevelőtevékenység egészét.

A sokszínű tevékenykedtetési rendszerben a gyermek természetes kíváncsiságára építve, ösztönző környezet biztosításával fejlődjön érzékelése, emlékezete, figyelme, képzelete, gondolkodása, vagyis az értelmi képességei, valamint különböző élethelyzetekben gyakorolja megszerezni tapasztalatait, ismereteit.

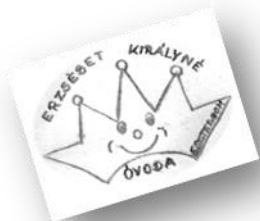
Az élmények, érzelmi ráhatások során létrejött kommunikációs helyzetek ösztönözzék a gyermeket beszédre, gondolatainak bátor elmondására.

Teret kell adni a gyermek sajátos önkifejezésének, értékeljük kreativitását, alkotóképességét.

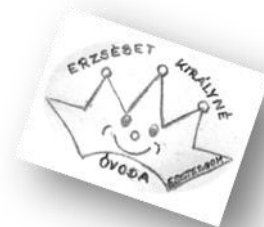
3.2.4. Általános feladatok az egészséges életmód alakítása területén

/ 2011. évi CXCV. törvény 6.§(1) b), 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§. (g), 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet: Általános feladatok, 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. /

Optimális személyi, tárgyi feltételeket biztosítani ahhoz, hogy a gyermek biztonságban érezze magát.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Célja: az egészséges életvitel kialakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, környezettudatos magatartás megalapozása, kialakítása.

A környezettudatos magatartás kialakításának célja az eltérő – sokszor nagymértékben eltérő – szociális, családi háttérből adódó különbségek csökkentése, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása.

Az egészség és környezeti nevelés alapelvei - Az egészséges életmód alakítása

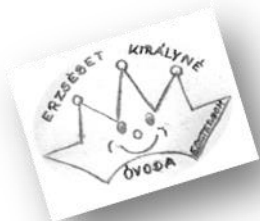
Feladatunk az egészséges életmód, egészséges életvitel iránti igényesség kialakítása, elengedhetetlen feladat:

- a gyermek gondozása,
- a gyermek egészségének óvása, megőrzése, edzése,
- életkorára jellemző, egyénenként változó testi, lelki szükségleteinek, képességeinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a betegségmegelőzés az egészség megőrzés szokásainak (testápolás, egészséges étkezés, időjárásnak megfelelő öltözködés, pihenés) kialakítása ezek által a környezettudatos magatartás megalapozása.
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

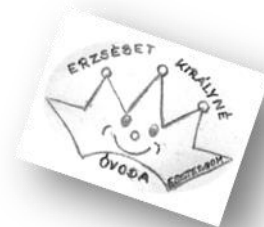
Az óvodapedagógusok feladatai az egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes fejlesztés céljainak feladatokba ágyazása kapcsán.

Óvodánkban kialakítandó és rögzítendő szokások:

- Táplálkozási szokások
- Testápolás, tisztálkodás, fogmosás, higiénés szokások
- Öltözködés
- A pihenés – alvás szokásai

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- Testedzés, testmozgás (spontán, tudatosan szervezett mozgás, mindennapos szervezett mozgás)
- Esztétikai szokások

Mindennemű fejlesztés, nevelés alapja a fiziológiai szükségletek maradéktalan kielégítése.

Éhes, szomjas, fáradt gyermekhez nem lehet érzelmileg közel kerülni, értelmi szükségletei is csak akkor jelentkeznek, ha testi-lelki igényeit kielégítettük.

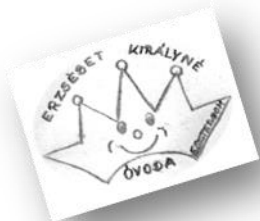
A testi szükségletek kielégítésével hozzájárulunk jó közérzetükhöz, szomatikus fejlődésükhöz, egészséges életmódjukhoz.

Komfortérzetük biztosításához szükség van a kultúrált szokások kialakítására, életkoruknak megfelelő életritmusra, követhető és kiszámítható normarendszerre és bánásmódra, a felnőtt biztonságot adó jelenlétére.

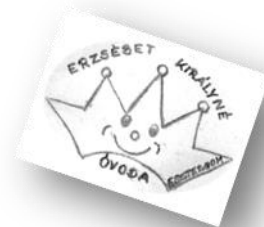
Az eltérő szociokulturális háttér miatt a gyermekek egy részénél lehet a már megszerzett képességekre építeni, másoknál szinte az alapoknál kell kezdeni.

A csoportban dolgozók személyes példaadása, türelme, kedves magatartása, gyermek felé fordulása, testközelsége segít a helyes szokások elsajátításában, a gyermek önállóvá válásában.

A gyermekek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében - felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával - a dolgozók minden lehetséges erőfeszítést megtesznek.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az egészséges életmódot az óvodában az alábbi területeken alakítjuk: életritmus, táplálkozás, testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, betegség, megelőzés, pihenés, alvás.

Gyermekeink nagy része 7-9 órát tölt az óvodában. Ahhoz, hogy kiegyensúlyozott legyen, nyugodt élettempót és oldott, családi légkört kell biztosítanunk.

Nagy felelősség hárul ránk a **táplálkozás** terén. A 3-7 éves gyermek napi ötszöri étkezéséből hármat az óvodában kap.

Étkezés során alapelvünk az egészséges táplálkozás:

- sok gyümölcs, zöldségféle (nyersen is),
- rostokban és nyomelemekben gazdag cereáliák,
- naponta tejtermék,
- különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése.

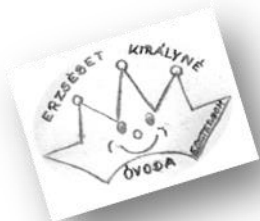
(Főzőkonyhánk megszűnése miatt biztosításukat már nem tudjuk garantálni!)

A tízórai és uzsonna - bizonyos időhatárokon belül folyamatosan történik, csak az ebéd időpontja adott.

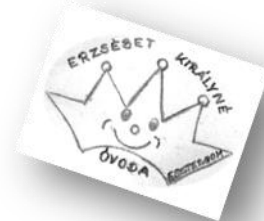
A kulturált, esztétikus étkezés eszközeit, pár kivétellel (textilterítő, szalvéta) az élvezést nyújtó cég szerzi be. Továbbra is ragaszkodunk a rozsdamentes evő- és tálalóeszközökhöz, a porcelán tányérokhoz, üvegpoharakhoz!

A **testápolás** a gyermek tisztaságát szolgálja, egészségét védi.

A 3 éves gyermek nagyfokú segítséget igényel. Fontos az óvónő, a dajka és a gyermek közötti bensőséges viszony.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Sok esetben a családból hozott hiányosságokat az óvodában pótoljuk. A kevésbé ápolt gyermeket nagy tapintattal gondozzuk, tisztán tartjuk, hogy ápolatlansága miatt társaik ne rekeszthessék ki a közösségből.

A gyermek örömmel fogadja az anyapótlást, ha bizalmas, szeretetteljes kapcsolat van a felnőtt és ő között.

Fontosnak tartjuk az évszaknak megfelelő réteges **öltözködést**, mivel a nap legnagyobb részét a szabadban töltjük.

A gyermekeknek legyen váltóruhájuk! A kicsiknek az eltérő szobatisztaság miatt, a nagyoknak az esetleges beszennyeződés miatt, mert ők sokat sétálnak, mozognak (futnak, kúsznak, gurulnak) a természetben.

Váltócipőt a csoportszobába belépéskor mind a felnőttől, mind a gyermektől megköveteljük.

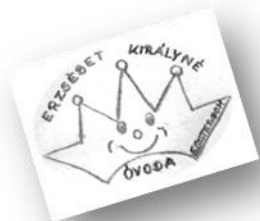
A gyermek cipője tartsa lábát, kényelmes és biztonságos legyen!

A gyermek egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen **alvásigényének** kielégítése, pihenésének biztosítása.

A korán érkező gyermek lepihenhet. Elfogadott viselkedésmód, hogy társai ne zavarják. Addig pihen, amíg jól esik.

A délutáni pihenőidő korcsoportonként és egyénileg is más.

A „kötelező pihenőidőben” - ez rövidebb, mint az általános alvásidő - az óvónő hosszabb mesével, kellemes dúdolgatással segíti a gyermeket az elalváshoz. Aki nem alszik el, ágyába vihet babát, mesekönyvet, majd az alvókat nem zavarva előbb kelhet,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

csendben tevékenykedhet, jó idő esetén az udvarra mehet. A nagyobb alvásigényű gyermek felkeltés nélkül ébredhet.

2020. augusztusában a 20. § (1) Hatályát veszti az R1. 4. 12. §-ában „a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként és csoportonként összesen napi két óra átfedési idővel” szövegrész.

2020. augusztus óta a reggeli és délutáni időszakban az óvodás korú gyerekek felügyeletét a dajka, illetve pedagógiai asszisztens munkakörben dolgozók önállóan is elláthatják.

[417/2020. \(VIII. 30.\) Kormányrendelet](#) illetve: [31/2020. \(VIII.31.\) Emmi rendelet](#)

18. § „(5) Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.”

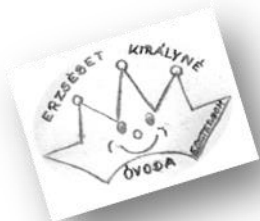
Az iskolába készülő gyermekek nyáron saját igény szerint pihenhettek.

Az alvás, a pihenés jó levegőjű, sűrűn szellőztetett teremben, illetve nyitott ablakoknál történik.

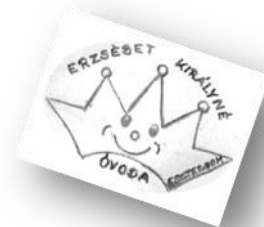
A gyermekek saját ágyneműjükben, pizsamájukban alszanak. A talaj közeli, hidegebb légmozgás miatt derekuk alá plédet teszünk. A magasabb gyermekek részére, a kényelmes pihenés érdekében nagyobb méretű ágyakat biztosítunk.

A **mozgás** nem csak a testi fejlődés, az egészség megóvása miatt fontos, hanem a lelki-értelmi fejlődés elősegítője, befolyásolója is.

A gyermekek nagyfokú mozgásigényét ki kell elégíteni, lehetőség szerint szabad levegőn. Az óvónő nap mint nap kínáljon fel mozgásfejlesztő lehetőségeket,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

eszközöket, biztosítson elegendő időt, érje el, hogy a gyermekek igényeljék és szeressék a mozgást. Változatos mozgásos tevékenységekkel segíteni kell a gyermekek harmonikus mozgásának fejlődését. 4 éves kortól - fokozatosan hosszabb útvonalon - legyen rendszeres a kirándulás.

A gyermekek betegséggel szembeni ellenálló-képességét **edzéssel** növelhetjük.

Az óvónők bátran nyúljanak a szabadban történő tevékenységek kezdeményezéséhez: játék, mozgás, étkezés, megfigyelések.

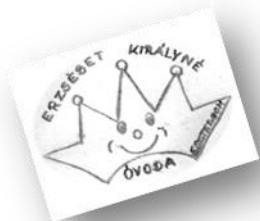
Nyáron minél nagyobb testfelületet érjen a levegő, de a napozással vigyázni kell. Leginkább szűrt fényen, árnyas fák alatt töltsék az időt.

A víz edző hatását nem csak az uszodába járó gyerekek élvezhetik. Óvodánk nagyméretű, felállítható úszómedencével rendelkezik. (Ennek használata különös gondot, odafigyelést igényel: víztisztaság, fertőtlenítés stb.)

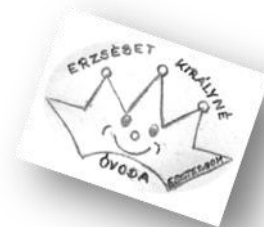
A megfelelő színvonalú egészséges életmódra neveléshez a **tárgyi környezetet** is biztosítani kell.

Udvarunk mérete lehetővé teszi, hogy valamennyi korcsoportunk egy időben az udvaron tartózkodjon. A homokozókon, mászókákon kívül egyéb eszközök is segítik a gyermekek változatos tevékenységét: kosárlabda-palánk mini-trambulín, babakéz, kerékpárok, kerti szerszámok, bútorok és a szerepjátékhoz szükséges sok-sok kiegészítő. Az udvari élet családi. Lehetőséget nyújt új kapcsolatok, barátságok erősítésére.

A sok fa, virág, zöld terület, a rendszeresen megfigyelhető madarak, bogarak és rovarok segítik a gyermekek környezetvédelemhez és megóváshoz kapcsolódó szokásainak kialakulását.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Óvodánk több, mint 100 éves épület, mely az 1950-es évekig más funkciót töltött be. Az utóbbi 20 évben több átalakítás, toldás, bővítés történt, szerkezete három különböző építészeti stílust tükröz.

Az ideálisnak nem mondható külső jegyek ellenére a belső tereket igyekszünk esztétikusan kialakítani, a gyermekek változatos tevékenységeihez helyet, nyugodt játékukhoz kuckókat és kellő felszerelést biztosítani.

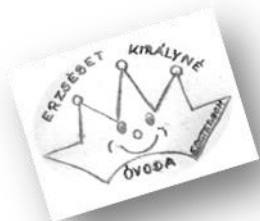
Minden csoportnak külön öltözője, mosdója van.

Tornaszobánkat nem csak testnevelés foglalkozásokra használjuk, hanem különböző jellegű tevékenységek számára is helyet biztosítunk, pl.: néptánc, gyermek-aerobik stb.

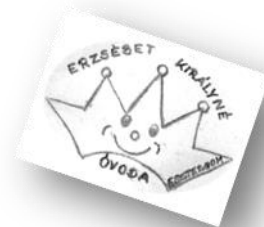
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Az egészségügyi szokásokat a gyermekek elsajátítják, önállóak.
- Szokássá válik a rendszeres tisztálkodás.
- Önállóan használják a WC-t, tisztálkodási szereket, eszközöket.
- Önállóan mosnak kezet, fogat.
- Vigyáznak a tisztálkodási szerekre, a mosdó rendjére.
- Szükség szerint használják a zsebkendőt.
- Kulturáltan étkeznek, az evőeszközöket készségszinten használják.
- Környezetükben igénylik a rendet, szeretik a szépet.
- Az öltözködésben önállóak, helyesen, megfelelő sorrendben teszik azt, ruhájukra vigyáznak.
- Mozgásuk harmonikus, összerendezett lesz.
- A környezetet óvó-védő szokásaik megalapozódnak.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.3. Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

Célja: pozitív érzelmeket kisugárzó, szociális érzékenységű gyermekek nevelése érzelmi biztonságot adó óvodai légkörben.

Az érzelmi nevelés csak barátságos, oldott, derűs légkörben valósítható meg.

A személyes kapcsolatokat a szeretet, a bizalom határozza meg, melyben a felnőtt óv, véd, gondoskodik, törődik, simogat és ölbé vesz.

A családból érkező gyermekek életében meghatározó az óvodába lépés pillanata, a fogadtatás, a beszoktatás időszaka.

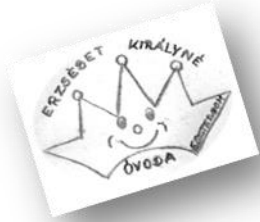
A családi és az óvodai élet közti átmenetet könnyítjük az anyás beszoktatással. A szülő így megismeri nevelőmunkánkat, óvodai szokásainkat és nyugodtan válik el gyermekétől, a gyermek pedig nem érzi kiszolgáltatottnak magát az új környezetében.

A gyermek jelét saját maga választja ki.

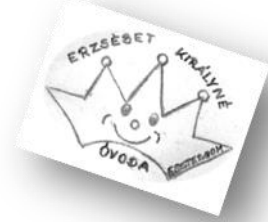
A csoportban dolgozó felnőttek sok-sok türelemmel, gyengédséggel segítik a gyermeket, hogy jól érezze magát a közösségben.

Óvodánk egész évben, minden szülő számára nyitott. A szülő bármikor figyelemmel kísérheti az óvodai életet, részt vehet a gyermekek tevékenységében.

Az otthonosságot biztosítjuk az épületen belüli szabad mozgással. Öltözőbe, mosdóba bármikor kimehetnek. Kedvük szerint játszhatnak bármelyik csoportban (csak szándékukat jelezzék az óvónőnek) vagy, felnőtt kísérettel használhatják a tornaszobát. Ez a szabadság nem jár zűrzavarral, viszont hozzájárul a gyermekek érzelmi biztonságához.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az otthonosság érzését segíti, hogy a csoportokban minden gyermeknek jellel ellátott „zsebecskéje” van, melyben saját eszközeit, rajzait, apró játékeit tárolhatja. Otthoni személyes tárgyait, kedvenc játékeit mindig behozhatja, társaival megoszthatja.

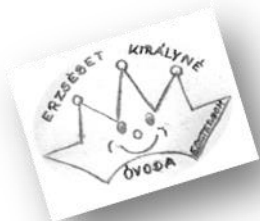
Az óvónő-gyermek közti jó kapcsolat alapja az érzelmi kötődés. A melegséget, szeretetet, bizalmat sugárzó felnőttet a gyermek elfogadja, mintáját követi. A gyermek szociális tanulási formája az utánzás, ezért az óvónő magatartása, megnyilvánulása legyen őszinte, hiteles, példamutató, következetes és igazságos. Munkája során kezdeményezzen olyan tevékenységeket, amelyben a gyerekek aktívan részt vesznek, kapcsolataik alakulnak, én-tudatuk erősödik.

A gyermekek egymás közti kapcsolatában fontosak a közös élmények, a közös tevékenységek (kirándulás, szüret, hógolyózás stb.) melyek során elsajátítják a **társas együttélés** szabályait, mint: egymásra figyelés, egymás segítése, alkalmazkodás, fegyelem. Az élmények érzelmeket váltanak ki, legyenek képesek ezeket őszintén kifejezni.

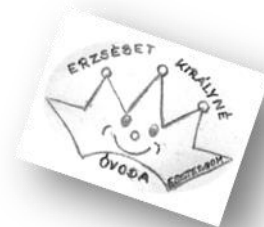
Ebben a korban a gyermek önértékelése alakulóban van. Az óvónő pozitív értékelése erősítse meg a helyes magatartást, a helyes cselekedetet.

A csoportban előfordulhat beszédhibás, eltérő viselkedésű vagy ápolatlan gyermek. Találkozhatnak testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista vagy más rendellenességgel küzdő társal is. A gyermekek - a felnőtt példaadása alapján - tolerálják a másságot, legyenek megértők és elfogadók.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek fejlesztéséhez igénybe vesszük a szakszolgálatok hozzáértő munkáját is.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Elsajátítják a közösségi élet szabályait, egymással szemben igénylik betartásukat.
- Szívesen és aktívan vesznek részt a közös tevékenységekben, örülnek a közös sikereknek.
- Tisztelettel és szeretettel fordulnak egymáshoz és a felnőttekhez.
- Kezdeményezők, önként vállalnak feladatot, bíznak saját képességeikben.
- Türelmesek, egymást meghallgatják.
- Az udvariassági formák betartásával kommunikálnak.
- Konfliktus helyzetekben egymással egyezkednek.
- Elfogadják az alá-, fölé, mellérendeltségi helyzeteket.

3.4. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása

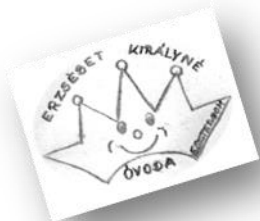
3.4.1. Anyanyelvi nevelés

/ 2011. évi CXCV. törvény 6.§(1) b) , 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet: Általános feladatok,
2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV., 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet V./

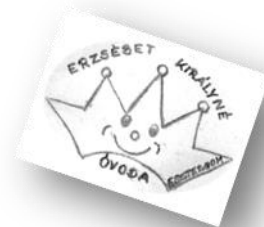
Célja: a gyermek már meglévő anyanyelvi képességeinek egyénre szabott fejlesztése.

Feladata:

- Megfelelő és elegendő alkalmat, beszédhelyzetet teremteni a beszélgetésekhez.
- A gyermeket mindig meghallgatni, kérdéseit támogatni.
- Az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelni.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Óvodai nevelésünkben az anyanyelv fejlesztésének három alaphelyzete van jelen:

- spontán,
- irodalmi nevelés,
- egyéb kezdeményezési helyzetek

A 3-6 éves kor fontos időszaka a beszédfejlődésnek. Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet egészében jelen van. Minden tevékenységben hangsúlyosan szerepet kap a beszélgetés, a nyelvi kifejezés szókincs bővítés.

Fontosnak tartjuk a „beszélő magatartás” megalapozását, kialakítását.

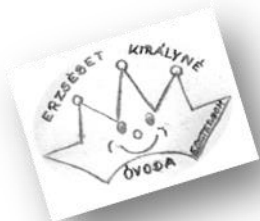
A játék, a játékidőn belül kezdeményezett egyéb tevékenységek kiváló talaja a gyermekek beszédképesség-fejlődésének.

(Pl.: a mikro és makro környezet – benne a matematikai nevelés – megismerése).

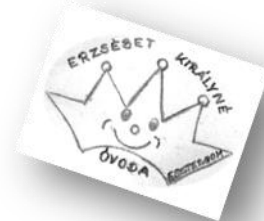
A gyakorlójátékban a kicsik a hangzás örömeért ismételtetik a hangokat, szavakat. Teret engedve játékuknak, segítjük, aktivizáljuk beszélőkedvüket.

A szerepjáték számtalan lehetőséget ad a nyelvi kifejezés választékosságára. A gyermekek tevékenységeiket beszéddel kísérik. Kommunikálnak egymással. Párbeszédekben a szerep hangsúlyozására, színesítésére, hangszínt, hangerőt tudnak váltani. Az egymással való beszéd bátorítja őket. Gátlás nélkül, önfeledten fejezik ki magukat. A változatos szerepekben szókincsük bővül.

Célunk: a művészeti nevelés adta lehetőségek (bábozás – dramatikus játékok, mesélés-verselés, vizuális tevékenységek, éneklés, dalos játékok és a gyermektánc) maximális kiaknázása.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A bábbal, dramatizálással érzelmeiket, élményeiket fejezik ki, sokat merítve az irodalmi nyelvből: jelzők, hangutánzók, szinonimák használata. A nonverbális jelzésekkel - tekintet, arcjáték, testbeszéd – kifejezőképességük lesz árnyaltabb, teljesebb.

A barkácsolásban, építő-konstruáló játékokban új fogalmakat, műszaki szavakat illesztnek gondolatmenetükbe. Megbeszélik ötleteiket, a közös tevékenység ösztönzi őket az egymással beszélgetésre.

A szabályjátékokban a különböző magatartásmódok, szabályok megfogalmazása, nyelvi kifejezése gazdagítja beszédüket.

Az óvodai légkör mindig adjon módot és ösztönözzön a szóbeli megnyilatkozáshoz.

Az óvónő beszéde legyen szemléletes, érthető, érzelmeiket kifejező, tisztán artikulált, szépen hangsúlyozott. A beszédhelyzeteket használja ki. Kérdezzen, érdeklődjön, ő maga is beszélgessen a gyermekekkel.

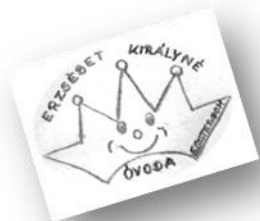
Az óvodában dolgozó felnőttek egymás közötti beszéde pedig mintaértékű.

Az élmény- és tapasztalatszerzés serkentse a gondolkodást, a beszédaktivitást, szókincs bővítést.

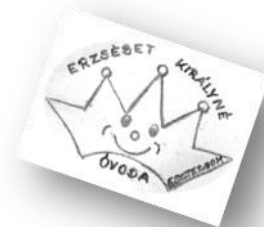
A napirendbe építve alkalmat kell teremteni az anyanyelvi játékok kezdeményezésére is.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Érthetően, folyamatosan kommunikál.
- Érzelmeket ki tudja fejezni.
- Tisztán beszél, többféle mondat szerkezet megfogalmazására képes.
- Összefüggő beszédét a különböző szófajok használata teszi színessé.
- Végig hallgatja és megérti mások beszédét.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.4.2. Értelmi fejlesztés

Célja: A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira épített, tevékenységeken, élményszerzésen keresztül megvalósult tapasztalatszerzés a természeti és társadalmi környezetről.

Ha a gyermek testi-lelki szükségletei kielégülnek, igényli értelmének fejlesztését is. Az értelmi képességek fejlesztésénél a gyermek kifogyhatatlan kíváncsiságára kell építenünk. Megismerési vágygal fordul minden iránt, ami számára érdekes.

Tartalmas, jól szervezett óvodai étellel biztosítjuk az élmény- és tapasztalatszerzést, a változatos cselekvést.

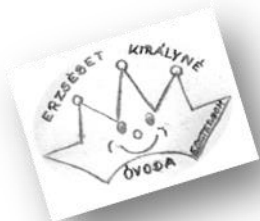
A gyermek értelmére elsősorban érzelmein keresztül hatunk, ezért tartjuk fontosnak az élményt, mint motivációt, mert minden élmény tapasztalati lehetőséget hordoz magában.

Nevelőmunkánkat a környező világ sokoldalú megismertetése vezérli.

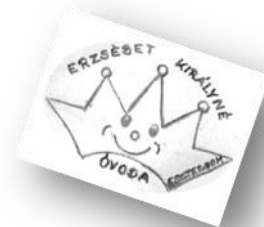
Egy-egy dolog, tárgy, jelenség megismerésében minél több érzékszerv kapjon szerepet. A gyermek lásson, halljon, tapintson, ízleljen. A sokszínű tevékenykedtetés a képességek fejlődését eredményezi.

Az értelmi nevelés további feladatai:

- a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Ebben a tevékenységrendszerben az értelmi képességek is fejlődnek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).

Óvodás éve alatt így jut el a cselekvő-szemléletességtől a képi gondolkodásig, illetve az elemi fogalmi gondolkodás csírái is fellelhetők.

Nagyon fontos, hogy az érzékszerveken keresztül és a tevékenységek közben szerzett tapasztalatokat a gyermek szóban is tudja kifejezni. Beszélőkedvének nem szabad gátat szabni. A visszahúzódóbb gyermekeket is ösztönözni kell, bátorítani kell.

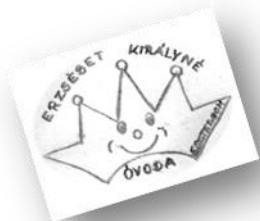
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Érzékelésük, észlelésük finomodik. Emlékezetük pontos, megbízható, figyelmük szándékos és tartós, képzeletük színes, fantáziadús.
- A tevékenységekben aktívan részt vesznek, kezdeményezők, kreatívak.
- Érdeklődésük sokoldalú. A megszerzett tapasztalataik alapján a természeti és a társadalmi környezet összefüggéseit felismerik, elemi fogalmi gondolkodásuk kialakulóban van.

3.5. Programunk tartalma

Élményekre alapozott óvodai nevelés

Az óvodás gyermek viselkedését, magatartásának alakulását, megismerő tevékenységét érzelmek dominálják. Élmények, illetve az ez által kiváltott érzelmek vezérlik szocializációjukat, mintakövetésüket, tanulásukat.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Élményeket biztosítva a gyermek érzelmi kapcsolatba kerül az őt körülvevő világgal. Átéli az eseményeket, tapasztalja a tárgyakat, jelenségeket, majd az így szerzett ismeretek tükröződnek tevékenységeikben, fejlesztve képességeiket, személyiségüket.

Az élmények nyomot hagynak, hatnak a gyermek érzelemlámpára. Ezért kell pozitív hatású élménynyújtásra törekednünk.

Az élményként átélt eseményekre, tevékenységekre élénkebben és tartósabban emlékszik a gyermek. A kellemes élmény cselekvésre ösztönzi, fokozza tevékenységvágyát, alkotókedvét.

Az élmények mindig újszerűséget hordoznak magukban, ismereteket közvetítenek, problémát vetnek fel, melyek megoldása sikerélményhez juttatja a gyermeket, aktivizálja képzeletét, fantáziáját, gondolkodását, beszédét.

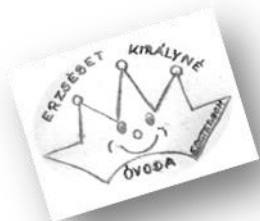
Fontosnak tartjuk a világ életközeli megismertetését. Napirendünket is úgy alakítjuk, hogy a gyermekek minél több időt tölthessenek a szabadban, a természetben.

Az élmény meghatározó alapja lesz a változatos tevékenységnek, a képességek fejlesztésének, ezért az óvónő biztosítson élménydús, ingergazdag környezetet a gyermekek számára. Tudjon szépet, tartalmasat kínálni, ami tevékenységekre, beszédre ösztönzi a gyermeket.

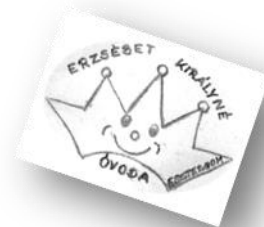
Az óvónő élményköröket tervez, ezt tölti meg tartalommal, változatos, érdekes tevékenységekkel.

Az élménydús, együtt töltött percek valamennyi nevelési területen eredményt hoznak. A természetes helyzetekben rejlő lehetőségek tárháza végtelen. A gyermekek a szabadban kipróbálhatják erejüket, ügyességüket, bátorságukat, változatos mozgásokat végezhetnek. A szerzett élmények újabb ötletet adnak játékuhoz, színesítik tartalmát.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A természet csodálatos rendje, harmóniája, gazdagsága kellemesen hat a gyermekekre, motiválja az anyanyelvi, irodalmi, vizuális és ének-zene nevelést, finomítja esztétikai érzésüket.

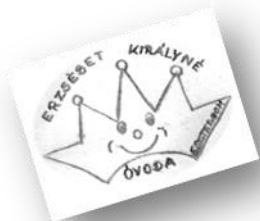
Egy-egy közös kirándulás alkalmat ad a természetben való helyes magatartás és viselkedésmód gyakorlására, a szokások mélyítésére. A gyermekek a világot természetes módon, annak valóságában fedezhetik fel. Az ismereteket nem elszigetelten, hanem összefüggéseiben sajátíthatják el.

A sokszínű, élményszerű óvodai élet biztosításához kreatív, aktív, nyitott szemel járó, jó szervezőképességű óvónőre van szükség.

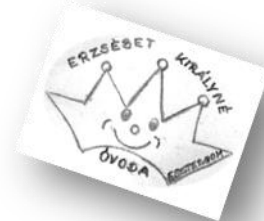
3.6. A Program tevékenységformái

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 12.§-nak megfelelően az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, oly módon, hogy a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként és csoportonként összesen napi két óra átfedési idővel.

Ennek megfelelően az óvodai foglalkozásokat az óvoda helyiségeiben, illetve egyéb, a foglalkozás megtartására alkalmas helyen kell megszervezni. Az óvodán, kívül akkor szervezhető foglalkozás, ha a gyermekek, intézményi felügyelete a külső helyszínen, továbbá az oda- és visszajutás közben biztosított. Az óvodán, kívül szervezett foglalkozásról a szülőt előzetesen tájékoztatni kell.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.1. A játék

/ 363/2011. évi CXCV. törvény 6.§(1) b), 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. V./

Célja: a kisgyermek elemi pszichikus szükségletének kielégítése mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és zavartalanul.

A játék a kisgyerekek alapvető és legfontosabb tevékenységi formája, életeleme. A játékban szabadon és örömmel vesz részt, kifejezi érzéseit, vágyait, ismereteit. A játék tükrözi a gyermek egyéniségét, fejlettségét, képességeit. Képet kapunk viselkedéséről, kapcsolatairól.

Az óvónő számára a játék a nevelés legfontosabb eszköze. Optimális feltételeket - légkör, hely, idő, eszközök, élmény - kell teremteni a tartalmas, színes, a gyermekek **egész személyiségének** fejlődését elősegítő játékhoz, melyben az óvónő tudatosan vesz részt, de indirektnen irányít.

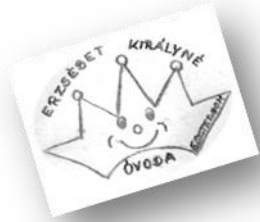
Nyugodt, derűs, érzelmi biztonságot sugárzó **légkörben** a gyermek gondtalanul, **élményszerűen**, elmélyülten tud játszani. Ezt biztosítja az óvónő személyes jelenléte,

igény szerint együtt játszással, indirekt irányítással. Ötletet ad, segít, ha szükséges beavatkozik, de nem gátolja a gyermek szabad játékát.

Lehetőséget ad az önálló játékválasztásra, az egyéni elképzelések magvalósítására. Engedi a fantázia szárnyalását, újabb és újabb élményekkel motiválja, aktivizálja a gyermekek játéktevékenységét.

Kiemelkedő fontosságú a szabad játék túlsúlyának előtérbe helyezése

A jó hangulatú, oldott légkörben a gyermekek könnyen elsajátítják az együttélés szabályait, alkalmazkodnak egymáshoz, konfliktusukat egyre önállóbban oldják meg.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Ahhoz, hogy a gyermek a játékban kibontakozhasson, igényeinek megfelelő helyet kell biztosítani.

Csoportszobáink bebútorozása ennek figyelembevételével történik. Több kis „zugocskát” alakítunk ki, lehetővé téve az egyéni vagy csoportos játszás nyugodt körülményeit.

A rendszeres napi tevékenységeknek állandó helyük van (kijelölt asztalnál történik a folyamatos tízórai vagy ábrázolás.) Az ezekhez szükséges eszközöket itt tároljuk. Így az étkező, az ábrázolásban tevékenykedő és a különféle játékokat játszó, beszélgető csoportok nem zavarják egymást

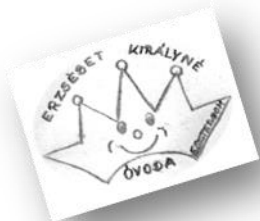
Ha játékuk úgy kívánja, a gyermekek bátran átrendezhetik a szobát, könnyebb tárgyakat önállóan, nehezebbeket segítséggel mozgathatnak.

A mozgásos játékokat többnyire a szabadba tervezzük.

A tornaszobát egyéni vagy kisebb közösségek igénye szerint - felnőtt felügyelete mellett - a játékidőben bármikor lehet használni.

Az udvar tág teret nyújt a játékhoz.

Mivel a gyermekek sok időt töltenek a szabadban, ezért az udvari játékra nagy hangsúlyt fektetünk. Ugyanúgy biztosítjuk a játékeszközöket, felszereléseket, bútorokat a kinti játékhoz is, mint a bentihez. A hagyományos udvari játékon túl - homokozás, mozgás – bármilyen játéktéma kezdeményezhető, mert megfelelő helyet, eszközt kínálunk hozzá. Nincs akadálya az udvari szerepjátéknak, társasjátéknak, könyvnézegetésnek, bábozásnak.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Folyamatos napirendünkben elsőbbséget élvez a játék. A játékidőt kötöttségekkel ne szabadaljuk szét, mivel a tartalmas, elmélyült játékhoz hosszú, összefüggő játékidő szükséges. A gyermek a játékidőt saját érdeklődése szerint tölti ki. Önállóan dönthet, kivel, mit, hogyan szeretne játszani. A játékidőben bármilyen hasznos tevékenységet kezdeményezhet, vagy részt vehet az óvónő által felkínáltakban.

A **játékeszközök** felkeltik a gyermek figyelmét, segítik témaválasztását, lendítenek a játék menetén, ösztönöznek, motiválnak, fejlesztenek. Ezért nagyon fontos, hogy minden gyermek találjon érdeklődésének és fejlettségének megfelelő játékszert.

Alapvető követelmény a játékszerekkel szemben, hogy egyszerűek, esztétikusak, könnyen tisztántarthatók legyenek. Állandó, a gyermekek számára könnyen elérhető helyük legyen.

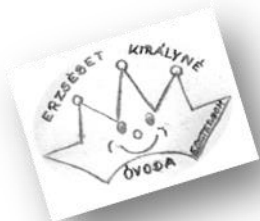
Minél fiatalabb korú a csoport egy-egy játékszerből annál több darabra van szükség. A 3-4 éves gyermek erősen kötődik játékszeréhez, nehezen válik meg tőle. Gazdag eszköztárral biztosítjuk a kedvük szerinti játékot.

A tartalmas szerepjátékot segítik a napi életben is használatos tárgyak, pl. kisméretű, de igazi edények, kávéfőző, vasaló, mérleg, tisztálkodási eszközök stb.

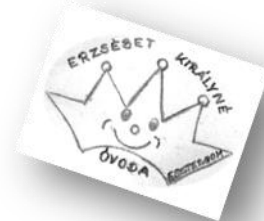
A kellékek, kiegészítők sokasága (korona, orvosi táska, különböző méretű és fazonú ruhák) hangsúlyozzák a vállalt szerepet.

Az 5-7 évesek játékát gyakran színesítik a maguk barkácsolta eszközök. Ehhez a legkülönbözőbb anyagok állnak rendelkezésükre (papírok, textilek, lécek, olló, tűzőgép, ragasztó stb.)

A játékszerek között fontos szerepe van az építőjátékoknak. Méretben, alakban, színben változatos, jó minőségű, igényesen kivitelezett eszközöket szerzünk be.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Minden csoportban helyet kapnak az értelem- és képességfejlesztő játékszerek: kártyák, dominók, kirakók, memóriák, társasjátékok stb.

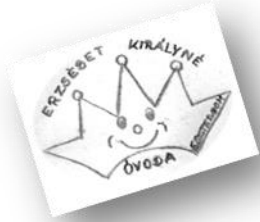
A játék tartalmának gazdagodását **élmények** segítik. A gyermek a meglévő benyomásait, tapasztalatait építi be a játékba, belső világát vetíti ki.

A játékban tükröződnek pozitív és negatív élményei, feltáruznak vágyai, félelmei, konfliktusai, levezetődnek feszültségei. Az óvodai nevelés során pozitív érzelmet keltő élményeket kell nyújtanunk, hogy kellemes benyomások, emlékek motiválják a gyermek játékát.

A nyújtott élmények, a szerzett tapasztalatok, újszerű események, tevékenységek játékának forrásává válnak. Ezért valódi és gyermekközeli tapasztalatokhoz kell juttatni őket, építve kíváncsiságukra, megismerési vágyukra. Az élménynyújtásnál ne a mennyiségre, hanem a minőségre törekedjünk. Nem kell ontani az élmények sokaságát, hanem jól átgondoltan, szervezeten több oldalról megközelíteni az adott témát, hogy a gyermek a világot összefüggéseiben láthassa.

Célkitűzésünk: élményszerűvé tenni az óvodai életet!

Minél többet tartózkodni a természetben, kirándulni, színházba, múzeumba menni, gyermekek, felnőttek életét, munkájukat megismerni, változatos, érdekes tevékenységeket szervezni. Így a gyermek környezetével pozitív érzelmi viszonyt alakít ki, melyben jól érzi magát, élete - ezáltal játéka is – érdekes, örömteli lesz.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.1.1. Játékformák

A gyermek fejlettségének és egyéni vágyainak megfelelően különböző játékformákban vehet részt.

A játékeszközökkel, tárgyakkal való ismerkedés során a gyermek manipulációs tevékenységet végez. Mozdulatokat próbálgat, sokszor ismételi, mivel ez örömet jelent számára.

A **játékos gyakorlások** a gyermekkor minden szakaszában megjelenhetnek, valahányszor a gyermek új készséget szerez. Ezért a legkisebbeket ellátjuk olyan játékszerekkel (húzóató, rakosgató stb.), melyek használata funkciórömet jelent

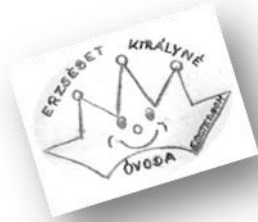
számukra, közben érzékszerveiken keresztül megismerik a tárgy tulajdonságait, sajátosságait is.

A **szimbolikus-szerepjáték** tartalmát a gyermek ismeretei és képzelete gazdagítja. A külvilágról szerzett tapasztalatokat felidézi, tetszés szerint átalakítja, érzelmeit kifejezi.

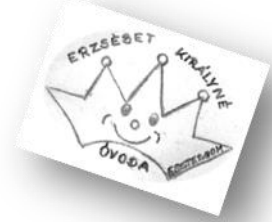
Lehetősége van a szabad témaválasztásra, a „szereplők” kiválasztására. Aktív társkapcsolatok alakulnak ki: a szerepeket elosztják, figyelnek egymásra, ötleteiket megbeszélik, együtt játszanak.

Az óvónő, ha részt vesz a játékban, egyenrangú társ.

A **barkácsolás** során a gyermek eszközei bővülnek, ezáltal a játék is színesedik. A kicsiket az óvónő bevonja a műveletbe, a nagyok pedig önállóan végezhetik. A sikeresen elkészített eszközök ösztönzik őket újabb és újabb kiegészítők alkotására. Próbálkozhatnak, megvalósíthatják ötleteiket, elképzeléseiket, gondolkodnak, fejlődik kreativitásuk.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A mindennapi mesehallgatás, a kedvelt mesék többszöri felidézése, a változatos élmények táplálják a gyermek **dramatizálási** kedvét. Az óvónő kellékeket biztosít, ha kell, modellt ad a szerep megformálásához.

A dramatizálás kiváló lehetőség a beszédképesség fejlesztésére: a cselekményt saját szavaikkal adhatják elő, új mozdulatokat építenek a történetbe, ezáltal szókincsük bővül, kifejezőképességük fejlődik.

Az óvónő bábhasználata kedvet ébreszt a gyermekek **bábozásához**. A kicsik inkább külső szemlélői a meséknek, történeteknek, élményt jelent számukra a bábok mozgatása, megszólalása. A nagyobbak már önállóan használják a bábót, de szívesen veszik az óvónők bábjátékát is.

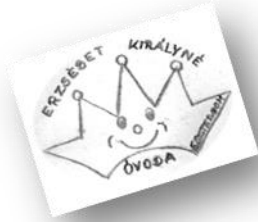
A gyermekek többsége első, színházi élményét az óvodai bábelőadásokon szerzi.

A bábozás kedvelt tevékenységforma, az önkifejezés sajátos eszköze. A gyermekek gátlások nélkül szólhatnak meg, kitárulkozhatnak. Azonosulhatnak a választott figurával, a szerepet képzeletük, fantáziájuk szerint alakíthatják.

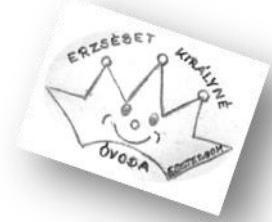
Az **építőjátékokban** az építés, szerkesztés, alkotás izgalmát élhetik át.

A kicsik még csak az összerakás örömeért végzik, a nagyobbak 1-1 tárgy, modell elemekből történő összeállítására, felépítésére törekednek. A fejlettebb konstrukció- és alkotóképességgel rendelkező gyermekek új formákat, egyre bonyolultabb szerkezeteket hoznak létre, melyeket előre elterveznek, kreatívan továbbfejlesztnek.

Az építő- és konstruáló tevékenység szerepjátékukba is gyakran beépül. A gyermekek sokfajta, igényesen kiválasztott játékszerekből válogathatnak. Ezek szín- és formagazdag, jól variálható, egymásba illeszthető termékek. Használatuk kiválóan fejleszti az észlelést, térlátást, finommotorikát, szem-kéz koordinációt.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Elemi **szabályok** önkéntes vállalása már a kicsik játékában is előfordul. A nagyok a felállított szabályokat tudatosan vállalják, elvárják egymástól betartásukat.

Az óvónő lehetőséget biztosít a gyermek fejlettségének megfelelő mozgásos és értelemfejlesztő szabályjátékhoz. Ezeket akár az óvónő, akár a gyermek is kezdeményezheti.

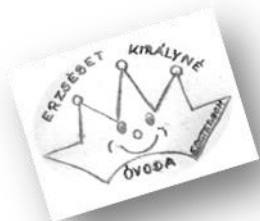
A gyermek a környezetéből veszi a mintát, ezért az óvónő mutasson példát tiszta, érthető, kulturált, választékos beszédével.

Használja ki a beszédhelyzeteket. Kérdezzen, érdeklődjön, ő maga is beszélgesen a gyermekekkel!

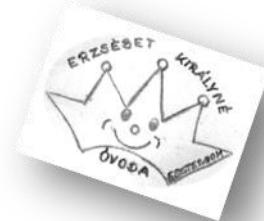
A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- Képes szerepvállalásra, a szerepek elosztására.
- Játék helyzetekben újra alkotja a felnőttek tevékenységét.
- Alkalmazkodik a játékszabályokhoz.
- A barkácsolás természetes része szerepjátékának.
- Képes megérteni és elfogadni társai elgondolásait.
- Szívesen mesél, báboz, dramatizál.
- Folyamatosan, összefüggően fejezi ki magát.
- Olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.2. Mozgás

Célja: a gyermek testi képességeinek fejlesztése, egészségének megóvása. Mozgáskultúrájának finomítása, mely segíti térben való tájékozódását, helyzetfelismerését, alkalmazkodó képességét, személyisége akarat tényezőinek alakulását.

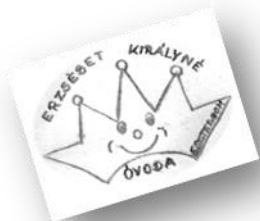
A mozgás a gyermek természetes életformája, valamennyi tevékenységében jelen van, hatnak a gyermek személyiségének (önkontroll, együttműködés, társas viselkedés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás) kialakulására, fejlődésére. A kisgyermek szeret mozogni. A mozgáskedvét meg kell őrizni.

A rendszeres, jól tervezett, egészségfejlesztő mozgásos tevékenységek erősítik a gyermek testi fejlődését, kielégítik mozgásigényét, segítik térben és időben való tájékozódásukat, a pszichomotoros készségek és képességek kialakítását, fokozzák edzettségüket. Óvodás éveik alatt mozgásuk összerendezetté válik, finomodik.

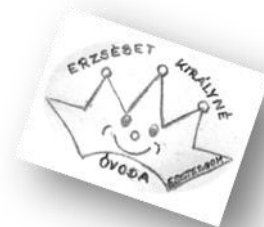
Csoportonként hetente egy kötelező testnevelés foglalkozás van. A testnevelés foglalkozás tervezése az óvónőtől alaposan és tudatosan átgondolt munkát kíván, mert az óvodáskorban elmulasztott testi, mozgásos fejlesztések nem hozhatók vissza, maradandó hiányt eredményeznek. A tervezésnél a gyermekek meglévő egyéni képességeire és szükségleteire kell építeni. Lehetővé kell tenni, hogy a különböző mozgásokat sokat gyakorolhassák, ismételhessék.

A mozgás jelentsen élményt, örömet, fejlessze kondicionális (állóképesség, erő, gyorsaság, teherbíró képesség) és koordinációs képességüket (egyensúlyérzék, helyes

testtartáshoz szükséges izomegyensúly, téri tájékozódás, kineztiázia, hely-, helyzetváltoztató készségek, finommotoros készségek, ritmusérzék, szép mozgás).

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Örömmel végzett tevékenységek által biztosítható leginkább a mozgás és értelmi képességek fejlődésének egymásra gyakorolt pozitív hatása.

A foglalkozások felépítése, az anyag kiválasztása, elrendezése az új módszertani ismeretek alkalmazásával az óvónő felelőssége.

A 3-4 évesek foglalkozásai a természetes nagymozgásokra épülnek: járás, futás, csúszás, bújás, mászás.

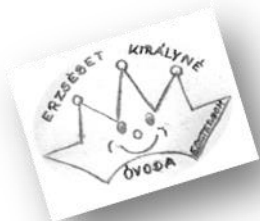
A 4-5 évesek anyaga kibővül a tér mozgásos megismerésével: irányok, formák, különböző testhelyzetek változtatásával. A szem-kéz és szem-láb koordinációját segítik a dobó, ugráló, gurító játékok. Az egyensúlyérzéklet fejlesztik a hinták, gerendák, pergő-forgó játékok, gömbök, hengerek.

A foglalkozások felépítése, az anyag kiválasztása, elrendezése az új módszertani ismeretek alkalmazásával az óvónő felelőssége.

5-7 évesek mozgásának tökéletesítését, összerendezettségét segítik a különféle kéziszerkezetek: labda, babzsák, bot, szalag, köté, buzogány. Ezek használata fejleszti észlelésüket, finommozgásukat.

Egy-egy csoport a hét meghatározott napján veszi igénybe a tornaszobát. Az időjárástól függően a foglalkozásokat az udvaron is lehet tartani. A kötelező foglalkozásokra a gyermekek tornaruhába öltöznek.

A rugalmas napirend lehetővé teszi, hogy az óvónő szabadon választhassa a foglalkozások kezdetét - figyelembe véve a gyermekek elmélyedt játékát, egyéb megkezdett tevékenységét.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az ismert mozgások gyakorlására kiváló lehetőség a **mindennapos testnevelés**. Ez a napi 10-15 perces tevékenység segít a gyermekek nagyfokú mozgásigényének kielégítésében, a test felfrissítésében. Jó hangulatával élményt nyújtunk, játékoságával kedvet ébresztünk a rendszeres mozgásra.

Anyagába mozgásszervi betegségeket megelőző gyakorlatokat is beépíthetünk: lábboltozat erősítés, gerinctorna, tartásjavítás.

A naponkénti testnevelést lehetőleg a szabad, friss levegőn végezzük.

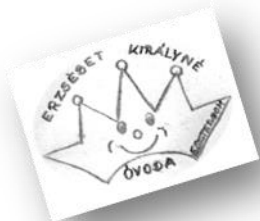
A jól felszerelt tornaszobánk segíti a gyógytestnevelő munkáját is, aki az óvodaorvossal közösen elvégzi óvodásaink szűrését, preventív és javító foglalkozásokat tart heti egy órában.

Szinte az egész napot kitöltő játékidőn belül lehetőségeket kell biztosítanunk a gyermekek változatos szabad mozgására is, melyek az irányított mozgásos tevékenységek kiegészítői.

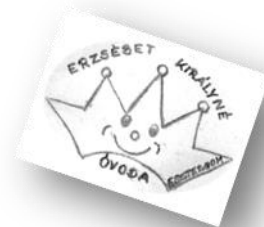
Ez leginkább az udvaron történik, de 4 éves kortól a gyermekek rendszeresen kirándulnak, a kisebbek csak évszakonként a közeli hegyekbe, a nagyobbak legalább havonta. A túrázás, a természetes mozgáslehetőségek kihasználása értékes pillanatai az óvodai életnek.

Az udvari játékban nemcsak a mászóakák, csúszdák, hinták, létrák segítik a mozgásigény kielégítését, hanem különféle eszközök - kerékpár, roller, trambulín, kosárpalánk, úszómedence, szánkó - és tornaszerek: labdák, kötelek, karikák motiválnak a mozgásra.

Ismerve az úszás sokrétű élettani hatását (izomzat, légzőszervek fejlesztése, edzettség fokozása, tartásjavító szerepe) szorgalmazzuk, hogy minél több gyermek vegye igénybe az uszodát.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban.
- Tud néhány mozgásos játékot irányítás nélkül játszani.
- Tud térben tájékozódni, ismeri az irányokat.

3.6.3. Komplex művészeti tevékenységek

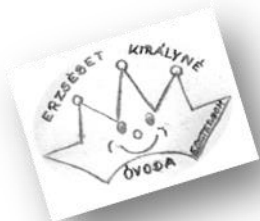
Irodalom – zene – ábrázolás

Célja: a művészeti tevékenységekkel érzéki-érzelmi élmények nyújtása, esztétikai fejlesztése. Belső képvilág, zenei ízlés, képi-plasztikai kifejezés formálása.

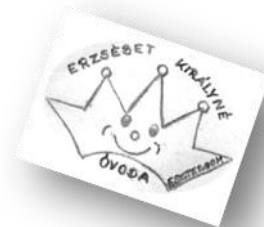
Mindhárom tevékenység azonos elveken és feladatokon alapszik: az óvónő érzékeltesse, látassa meg, fedeztesse fel a szépet, formálja a gyermekek ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az anyag kiválasztásánál legyen igényes, csak értékeset közvetítsen.

Irodalmi, zenei, vizuális élmények hatására a gyermek érzelemléleke gazdagodik, képzeletük, fantáziájuk színesedik, nyelvi és képi kifejezőképességük fejlődik. E művészeti tevékenységek az óvodai életben gyakran egymást átszőve jelennek meg.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.3.1. Irodalom (verselés, mesélés)

Az óvodai irodalmat mondókák, versek, mesék alkotják.

A játékos gyermeki nyelvhez közel állnak a népi mondókák, versek. A ritmus, a rím, a hangzás örömmel tölti el őket, előadásukat gyakran

Az óvodai irodalmat mondókák, versek, mesék alkotják.

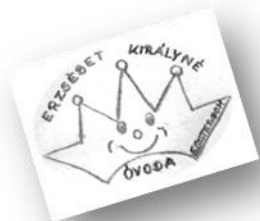
A játékos gyermeki nyelvhez közel állnak a népi mondókák, versek. A ritmus, a rím, a hangzás örömmel tölti el őket, előadásukat gyakran mozgással kísérik.

Az óvónő vers- és mondókakészlete gazdag legyen. A spontán adódó helyzeteket, napi eseményeket, történéseket tudja az alkalomhoz illő verssel vagy mondókával színesíteni.

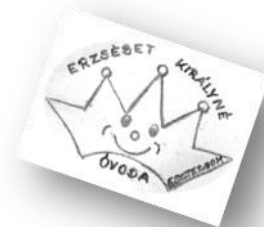
A kiválasztott anyagot többször, játékos helyzetekben ismételgesse. Előadásmódjával adjon példát a tiszta, hangzós, érthető beszédre.

Élményszerűen elmondott mese bensőséges kapcsolatot hoz létre az óvónő és gyermek között. A csendes, nyugodt légkörben a gyermek átadja magát a mese varázsának, belső képalakításában életre kelnek a mesealakok, beleéli magát a cselekménybe, képzelete szárnyal.

A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a **bábozás és dramatizálás eszközeivel** - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A mesék többségét népmesekincsből válogassuk, de kapjanak helyet a klasszikus és kortárs irodalmi művek, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi is.

A legkisebbeknek rövid, egyszerű állatmeséket mondjunk. Minél idősebb a gyermek, annál szívesebben hallgat terjedelmesebb, cselekményesebb meséket. 6-7 évesek a tündérmesék hőseivel és erkölcsi tulajdonságaival - jó, szép, bátor, éles eszű stb. - szeretnek azonosulni.

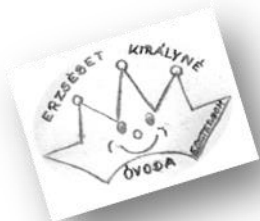
A népmeséken túl a gyermekek hallgassak irodalmi műmeséket, tréfás történeteket. A délutáni pihenés alkalmas a hosszabb folytatásos meseregények hallgatására is.

Az óvónő a meséléshez mindig teremtsen meghitt légkört. Az irodalmi anyagba tervezett meséket fejből idézze fel, mindennap meséljen!

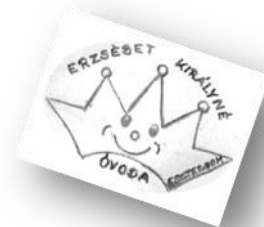
A mesélés színterei: Szőnyeg, mesesarok, kuckók.

A szórakoztató, gyönyörködtető, érzelmeket kiváltó mese serkenti a gyermekek bábozási és dramatizálási kedvét. Helyzeteket játszanak el, szereplőket személyesítenek meg, tulajdonságokat jelenítenek meg sajátos formában. A báb, a dramatizálás, a saját vers- és mesealkotás remek lehetőség a gyermek önkifejezésére, kapcsolattartására, bátor megszólalására.

Mesélés közben a dajka a csoport másik óvónőjének nyújtson segítséget a többi gyermek nyugodt, csöndes játékához, így biztosítva a mese meghitt, érzelmeket kiváltó szerepének megvalósítását.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Szívesen versel, mesél.
- Várja, igényli a mesehallgatást.
- Néhány verset, mesét, mondókát képes emlékezetből felidézni.
- Gondosan bánik a könyvekkel.

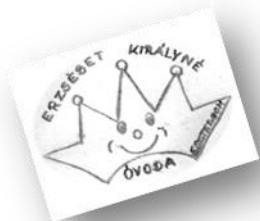
3.6.3.2. Ének – zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodába lépés első pillanataitól kezdve a gyermek megnyugtató énekhangot hall, beszoktatását simogató, höcögtető mondókák segítik. A zene, érzéseket tolmácsol. Az óvónő éneke, mondókázása jóérzést vált ki benne, majd hamarosan önfeledten együtt dúdolgatnak, énekelgetnek. A zenei élményeket - ének, játék, mozgás - naponta biztosítani kell a gyermeknek.

Az óvodai ének-zene anyagát a mondókák, népi játékdalok, komponált és kortárs gyermekdalok és más népek dalai adják.

A dalanyag kiválasztás az óvónőnek szabadságot ad, de figyelembe kell vennie a gyermekek hangterjedelmét, hangkészletét, a dallamfordulatokat és a játékformát. Az igényesen kiválasztott dalon, zenén keresztül tudja az értékeset, a szépet, a maradandót közvetíteni.

A 3-4 éves gyermek dalai rövidek, szűk hangterjedelműek, tempójuk lassú. Szívesen fogadják a mozgásokkal társuló, ritmikusan lüktető dalokat, mondókákat.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A dallamhangok tiszta éneklése utánzás alapján történik, a ritmikai elemek pedig mozgásokkal vésődnek be. A gyerekek ismerjék meg a gyors-lassú, magas-mély, halk-hangos zenei különbségeket.

Az 5-7 éves gyermek hosszabb lélegzetű dalokat is könnyen megtanul. A dal tempója felgyorsul, bővül a hangterjedelme.

Felismerik a használati tárgyak zörejét, a ritmushangszerek és dallamjátszó hangszerek hangját. Megkülönböztetnek finomabb hangszíneket, gyorsabb-lassúbb tempókat érzékeltetni tudnak.

A közös éneklést, dalos játékokat szeretik, igénylik. Megjelennek a szerepváltó, párcserélő, kiforduló, leánykérő és különféle vonuló, táncos játékok. Az énekes játékok mozgásanyaga térformákba rendeződik.

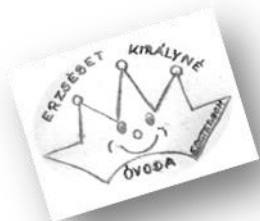
A zenehallgatással igényesen válogatott zenét nyújtunk a gyerekeknek. Hagyományaink továbbéléséhez kiváló lehetőség a népdalok hallgatása, éneklése, néptáncok, népi játékok gyakorlása. Az anyag kiválasztásánál az óvónő vegye figyelembe az esetleges nemzeti, etnikai kisebbségi gyermekek zenevilágát is. Az énekhang mellett halljanak élő, hangszeres előadást is.

A dallamhangok tiszta éneklése utánzás alapján történik, a ritmikai elemek pedig mozgásokkal vésődnek be. A gyerekek ismerjék meg a gyors-lassú, magas-mély, halk-hangos zenei különbségeket.

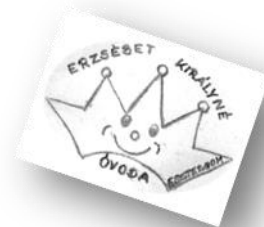
Az 5-7 éves gyermek hosszabb lélegzetű dalokat is könnyen megtanul. A dal tempója felgyorsul, bővül a hangterjedelme.

Felismerik a használati tárgyak zörejét, a ritmushangszerek és dallamjátszó hangszerek hangját. Megkülönböztetnek finomabb hangszíneket, gyorsabb-lassúbb tempókat érzékeltetni tudnak.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A közös éneklést, dalos játékokat szeretik, igénylik. Megjelennek a szerepváltó, párcserélő, kiforduló, leánykérő és különféle vonuló, táncos játékok. Az énekes játékok mozgásanyaga térformákba rendeződik

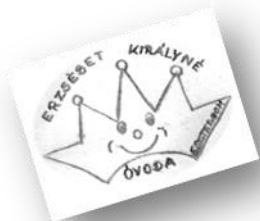
A rendszeres, kellemes élményeket kiváltó zenei ráhatásokkal megalapozzuk a zenei anyanyelvet, segítjük, hogy a gyerekek majdan zeneértő és kedvelő felnőttekké váljanak.

A zenei nevelés szinterei: szőnyeg, differenciált fejlesztés valamint kiscsoportos foglalkozás esetén mesesarok, kuckók.

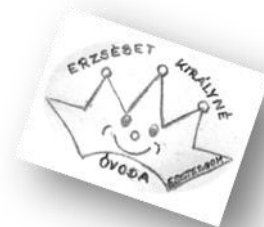
A dajka, éneklés közben szinte észrevétlen segítsen a nyugodt, meghitt hangulat kialakításában.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Tudjon ritmust, mozgást, dallamot rögzíteni.
- A dalokat tisztán, helyes szövegkiejtéssel énekelje.
- A dallam és ritmusmotívumokat egyénileg is tudja visszaénekelni, visszatapsolni.
- Örömmel vegyen részt a dalos játékokban.
- A különböző mozgásokat, táncmozdulatokat társaival egyöntetűen, esztétikusan végezze.
- Élvezettel hallgassa a zenét.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.3.3.   Ábrázolás

Területei: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, építés.

A külvilágból nyert ingerek, élmények, tapasztalatok hatnak a gyerek vizuális látáskultúrájára. Emlékképekben raktározódnak, képzeletüket megindítja, alkotásra ösztönzi őket. A gazdag érzelmi töltésű vizuális élmények sarkallják ábrázoló tevékenységüket.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Ahhoz, hogy képi - plasztikai kifejezésük, tér – forma - szín képzetük változatos legyen, környezetükben segítjük észrevéttetni a szépet, az esztétikusot, a világ szín- és formabőségét.

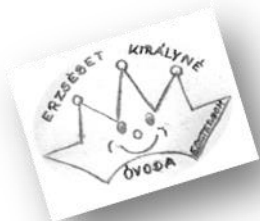
Minden csoportban az ábrázoláshoz szükséges eszközök a gyermekek számára elérhető helyen vannak, és bármikor hozzáférhetnek. Az eszközök biztosításánál szempont a jó minőség, a sokféleség, változatosság.

Az ábrázolás szinte minden esetben asztalnál történik.

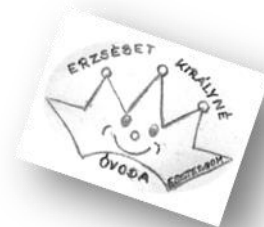
A dajka folyamatos készenlétével segíti az óvónő munkáját, szükség esetén segítséget nyújt, a felmerülő problémákat (pl. festésnél víz felborulása) orvosolja.

Álljon rendelkezésre vékony-vastag ecset, ceruza, filctoll; különböző méretű és színű lapok, agyag, ragasztók, ollók, fonalak, textilek stb.

A természetben talált, gyűjtött „kincseket” terméseket, kavicsokat, kiszáradt csigákat, tollalkat, egyéb anyagokat is használjuk fel.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A tárgyi világ vizuális újraalkotását a különféle ábrázolási technikák segítik. Lehetőséget kell adni a gyermekek elképzelésének változatos, merész, megjelenítésére, fantáziaviláguk tükröződésére.

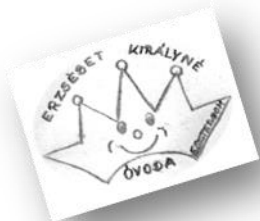
Teret adunk a sablonoktól mentes, szabad, kreatív önkifejezésnek, a gyermekek kreatív alkotókedvének.

Az óvónő mutassa be az eszközök biztonságos használatát, bővítse az eszközlehetőséget, gazdagítsa a technikai választékot. Teremtse meg a zavartalan, elmélyült ábrázoló tevékenység feltételeit. Ha kell, bátorítson, ha a gyermek igényli adjon útmutatást!

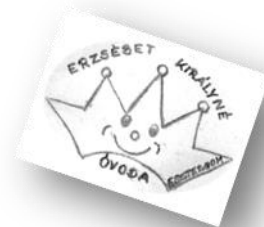
Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésre ábrázol.
- Képkalkotásban kifejezi gondolatait, élményeit.
- Jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással ábrázol.
- Egyszerűbb formákat papírból kivág, hajtogat, ragaszt.
- Téralkotásban, építésben együttműködik társaival.
- A különféle technikákat önállóan és változatosan használja.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.4. A külső világ tevékeny megismerése

Célja: a valóság felfedeztetése, tapasztalatok szerzése a közvetlen és a tágabb természeti – emberi - tárgyi környezetről, változatos élmények nyújtásával, színes tevékenységekkel.

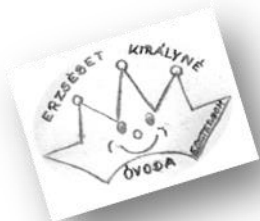
E terület magában foglalja a gyermek közvetlen és tágabb környezetének megismerését és a matematikai tartalmú tapasztalatok szerzését is.

A gyermek a folyamatos cselekvő-játszó tevékenységein keresztül ismereteket szerez a világról. Tapasztalatokat gyűjt otthon, az óvodában, a természetben, az emberek között. Ezekből a valóságos és személyes tapasztalatokból tud a legtöbbet meríteni.

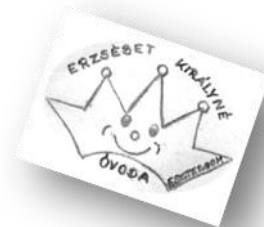
Fontos, hogy természetes egységben ismerje meg a világot. Élményei gyarapításával ébren tartjuk kíváncsiságát, elősegítjük, hogy maga fedezze fel környezete tárgyait, jelenségeit, összefüggéseit. A természetes helyzetekben valós problémákkal találkozik.

Egy-egy téma sokoldalú megközelítése lehetővé teszi, hogy felismerje a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat is. Összefüggéseket, különbségeket, hasonlóságokat kereshet, mérhet, becsülhet. Ez segíti, hogy matematikai ismereteit tevékenységeiben is alkalmazza.

Érdekes, újszerű tevékenységek, a megoldásra váró problémák fokozzák aktivitását, ítélet- és véleményalkotását, döntési képességét, figyelve tartósságát, azaz gondolkodása fejlődését szolgálják.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A külső világ tevékeny megismerésében az óvónő is legyen kereső, kutató, probléma-érzékeny és tájékozott. Tudja átélni a matematikai ismeretszerzés örömét, a felfedezés izgalmát, a problémamegoldás csodáit.

Alapozza meg azokat a szokásokat, szokásrendszereket, magatartási formákat, melyek hozzájárulnak a természeti és társadalmi környezet megismeréséhez, értékeinek megbecsüléséhez, óvásához, tulajdonítson központi jelentőséget a környezettudatos magatartás kialakításának.

Neveljen a szülőföldre, a hazai tájra, a helyi hagyományok megszerettetésére, az emberi kapcsolatok megértésére, az emberi alkotások megbecsülésére, a természeti viszonyok összefüggéseinek láttatására, felfedezésére, a növény- és állatvilág megismerésére, védelmére.

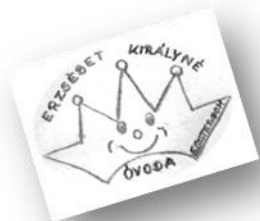
Ismertesse meg a szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai tájra, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a **közösséghez való tartozás élményét**, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, így megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A külső világ tevékeny megismerésének színterei: a minket körülvevő környezet, séták, kirándulások, csoportszobában folytatott játékok stb.

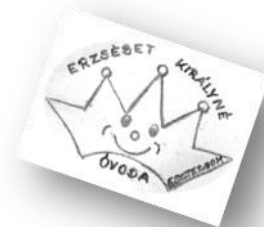
A dajka tevékeny résztvevője a foglalkozásnak.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A természeti, társadalmi környezetben jól eligazodik.
- Környezetéről elemi ismeretei vannak: család, növények, állatok, évszakok, színek, közlekedés stb.
- Tapasztalatai vannak a környezet formai, mennyiségi és téri viszonyairól is.
- 10-es számkörben biztonságosan számlál, összehasonlít.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.6.5. Munkajellegű tevékenységek

Célja: önként és örömmel végzett játékos tevékenység, cselekvő tapasztalás, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása; a közösségi kapcsolatok erősítése.

Az óvodai élet sok lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermekek különböző típusú munkatevékenységekben vegyenek részt.

Tervezésünk tematikus projekt rendszer szerint történik, nagy hangsúlyt fektetve az integrált fejlesztésre.

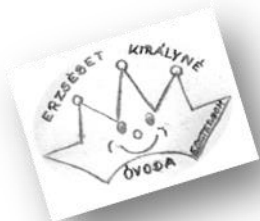
A munka a gyermek életében játékos jellegű, gyakran összefonódik, beépül játékába. Nem lehet kényszer, így azt végezheti, amihez kedve van.

A munkára is tevékenységvágya ösztönzi, segíteni kell, hogy találjon képességeinek megfelelő tevékenységet, melyet eredményesen befejez. A jól végzett munka örömet és sikerélményt jelent számára. Munkát végezhet önmaga kiszolgálásáért vagy társiért, a közösségért.

Az óvodai munka a szervezett tanulás előfutára.

Az **önkiszolgálás** során ismerkedik a tárgyakkal, műveleteket gyakorol, a folyamat során alakulnak az önálló munkavégzés szokásai.

A közösségért többféle munkajellegű tevékenységet végezhetnek.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

4 éves kortól megjelenik a **naposi munka**. Ebben a korban a gyermekek önként vállalhatják, s többnyire az ebédelés körüli teendőkben segédkeznek. A siker, az eredményesség előbb-utóbb minden gyermeket a naposi munka vállalására ösztönöz.

5-7 évesek már kialakult rend szerint jelölik ki a naposokat, kivárlják míg sorra kerülnek, feladatukat önállóan végzik.

Alkalomszerű munka spontán adódik, de az óvónő is teremt lehetőségeket pl.: teremdíszítés, játéklemosás, ünnepek előkészítése.

A gyermekek szívesen elvégzik a kisebb-nagyobb megbízatásokat.

A gyermekek a kertápolásba is bekapcsolódnak: magokat, virágokat ültetnek, kapálnak, gyomlálnak, locsolnak. Segédkeznek az udvar tisztántartásában: söprögetnek, levelet gyűjtnek.

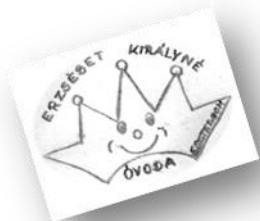
Az óvodában tartott kisállatok - halak, teknősök – gondozásába az 5-7 éveseket vonjuk be. A téli madáretetésben mindenki részt vesz.

Az önként, szívesen és eredményesen végzett munkának jelentős nevelő hatása van: cselekvésük során készségeket, jártasságot szereznek, alakulnak társas kapcsolataik, saját és a csoport önértékelése, feladattudatuk, kitartásuk.

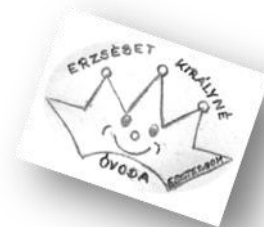
Az óvónő értékelésével, elismerésével a közösség előtt is megerősítést nyer tevékenységük fontossága, eredményessége.

A visszahúzódó gyermekeket az óvónő dicsérettel, buzdítással próbálja bevonni a munkajellegű tevékenységekbe.

A dajka folyamatos jelenlétével biztosítja a tevékenység lebonyolítását, szükség esetén segítséget nyújt gyermeknek, óvónőnek egyaránt.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Örömmel végez munkajellegű tevékenységet.
- Szívesen vállal egyéni megbízásokat.
- Étkezésnél a terítést önállóan és esztétikusan végzi.
- Aktívan részt vesz a teremrendezésben.
- A használt eszközökre vigyáz.
- Igényesen végzi feladatát.
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.

3.6.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél: az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.

Tevékenységekbe ágyazva olyan készségeket, képességeket alakítani, melyek jó alapot adnak mindenkori tanulásának és biztosítják a gyermek zökkenőmentes óvoda-iskola átmenetét.

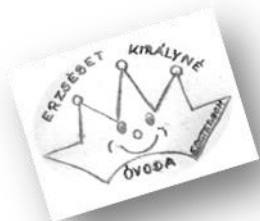
A tanulás minden gyermeki tevékenységben benne van, nem elkülönült cselekvésként értelmezendő.

Az óvodás gyermeknek a játék az élettere, így a tanulás alapvető közege is.

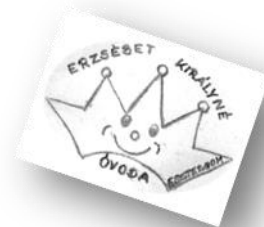
A játék során és a játékba ágyazott tevékenysége közben szerez ismereteket a világról, tesz szert jártasságokra, készségekre.

A tevékenységekben éppúgy, mint a játékban a gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, megismerési- és tevékenységi vágyára, építünk.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Szellős napirendünk lehetővé teszi, hogy a gyermekcsoport egyszerre több, párhuzamosan biztosított tevékenységben legyen aktív.

Az óvónő figyeljen a spontán adódó helyzetek kihasználására, ezek tapasztalatszerzési lehetőségére, a folyamatos tanulást segítő szervezett tevékenységekre.

Gyermekeink egyéni fejlettsége, érdeklődése más és más, ezért az élményszerű tapasztalásra törekszünk. Az óvónő élményköröket tervez, így egy-egy témát, jelenséget, fogalmat több oldalról közelít meg.

A világot a maga valóságában mutatja be, nem ragad ki belőle részeket, az irodalmat, a zenét, ábrázolást is beépíti a megismerési folyamatba. Nem a formális tudásra törekszik,

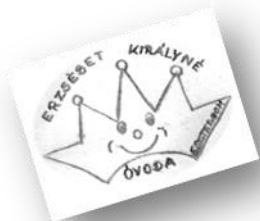
hanem arra, hogy a gyermek természetes helyzetekben ismerkedjen a környezetével, sokoldalúan érzékelje, tapasztalja, fedezze fel azt.

Segíti, hogy a gyermek biztonságosan igazodjon el az őt körülvevő világban, majd az életben is.

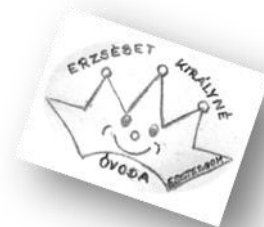
Az élmények, a kiváltott pozitív érzelmek a cselekvés mozgatói, a tevékenységek forrásai. A megismerés a gyermeknél cselekvésbe ágyazott. A színes tevékenységek és különböző cselekedtetések közben sok mindent kipróbál, kitalál, megoldásokat keres. Érzékel, megfigyel, emlékszik, működik képzelete, gondolkodik.

Az óvónő által biztosított inger- és érzelemgazdag légkörben, változatos tevékenységek rendszerében gyarapodik tudásuk, jártasságot, készséget szereznek, alapozódnak képességeik.

Az élménykörök tervezésénél szempont a való bemutatása, megfigyelése, tapasztalása életközeli helyzetekben. Életkoruktól függően helyszíneik egyre távolodnak az

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

óvodától, így megismerik közvetlen és távolabbi természeti és társadalmi környezetüket.

A játék a szociális tanulást is segíti.

A játékban a gyermek utánozza társas környezetét, megismeri az emberi kapcsolatokat, elvárásokat, beleéli magát a viselkedésmódokba. Ezért fontos, hogy a vele foglalkozó felnőtt modell legyen, adjon hiteles mintát a helyes viselkedésre, a kulturált magatartásra, mert a gyermek ezt idézi fel, utánozza, követi.

A dajka jelenléte, figyelme segíti a játékidő nyugodt, biztonságos eltöltését. Igény esetén bekapcsolódik a játéktevékenységbe.

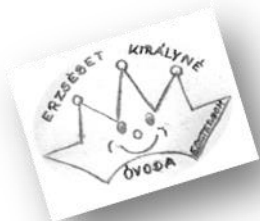
A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei, összefüggései iránt.
- Él benne a tanulás utáni vágy.
- Igényli az ismeretek elsajátítását.
- Az egyszerű feladatokat megérti.
- Képes szándékos figyelemre, az ismeretek felidezésére.
- Sikeresen gyakorolja a gondolkodási műveleteket.
- Kérdésekre adott válaszok útján ismereteket közvetít.

3.6.7. Az óvodai nevelőmunkán túli időben szervezhető program:

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 4. § u), 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 3. § (3))

Szülői kezdeményezésre, a szülői képviselő véleményét figyelembe véve szervezhető hit- és vallásoktatás.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Óvodánk biztosítja a szülő kérése alapján a gyermek számára a történelmi egyházak által szervezett fakultatív hit-és vallásoktatást. Ehhez szükséges az óvoda és az egyház között létrejött együttműködési megállapodás, az egyház által biztosított hitoktató.

Az óvodával kötött megállapodás alapján a hitoktatás nem zavarhatja az óvodai életünket, a nevelés folyamatát. Óvodánk biztosítja a tevékenységhez szükséges feltételeket.

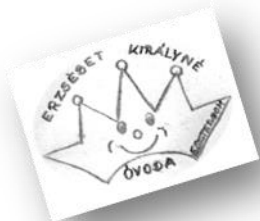
Óvodánkban, tiszteletben tartjuk a gyermekek, szülők, alkalmazottak lelkiismereti és vallásszabadságát. A hit és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához írásban ki kell kérni a szülői szervezet véleményét.

Az óvodán, kívül szervezett foglalkozásokon a gyermekek felügyelete a külső helyszínen, továbbá az oda- és visszajutás közben biztosított. Az óvodán, kívül szervezett foglalkozásról a szülőt előzetesen tájékoztatjuk.

3.6.8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A családi és óvodai nevelés egymást kiegészítve eredményezi azt, hogy a gyermekek többsége óvodáskor végére eléri az értelmi, érzelmi, testi fejlődésnek azt a fokát, mely az iskolába lépéshez szükséges.

Hangsúlyozzuk, hogy nem feladatunk a gyermekek felkészítése az iskolára. Óvodánk nevelésközpontú, nem az óvodában folyó nevelőmunka épül az iskolára! Cél, hogy az iskola épüljön ránk! Nevelési programunk, az óvodapedagógusok szemlélete a játékot, mint legfontosabb tevékenységet helyezi előtérbe. Ezt tudatjuk is a szülőkkel a velük való kapcsolattartás során. Tudatosítjuk, hogy óvodánkban a gyermeki játék, a pedagógus részéről tudatos felkészüléssel tervezett fejlesztőmunka.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

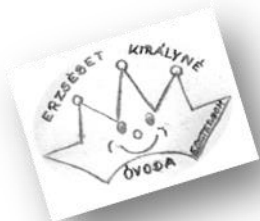

3.6.9. Az iskolaérettség megállapítása

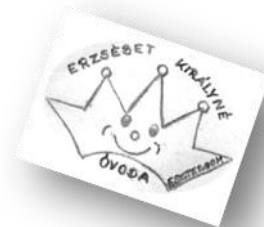
2020. január 1-jei hatállyal változásokat vezetett be a módosított köznevelési törvény azoknak a számára, akik a tanköteles kor elérését követően különféle okok miatt még egy évig az óvodában szeretnének maradni. Az eddigiekben a tanköteles kor elérését követően további egy évig az óvodában maradhattak azok a gyermekek, akiknek ezt az óvoda vezetője, a szakértői bizottság vagy az óvoda, iskola, szülő kezdeményezésére indított iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság ezt indokoltnak találta. A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012 (VIII.28.) Korm. Rendelet módosítása értelmében a szülő 2020. január 15-ig jelezheti az Oktatási Hivatal felé, ha nem szeretné, hogy gyermeke megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A 2020. január 1-jét hatályba lépő új előírást a köznevelési törvény tartalmazza az alábbiak szerint:

Nkt. 45. § (2): ...A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki... Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

A köznevelési törvény 94.§ (4g) bekezdésében foglaltak szerint a kormány fogja kijelölni azt a hivatali szervet, amely az óvodai foglalkozások alóli mentesítéssel, illetőleg a tankötelezettség kezdetének egy évvel történő elhalasztásával kapcsolatos döntéseket meghozhatja. A cikk írásának napján a kormány még nem jelölte meg az illetékes hatóságot.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

3.7. Boldog Óvoda program

Ebben a nevelési évben pályáztunk a Boldog Óvoda Programra. Egyre több országban sikerrel alkalmazzák a Boldogságórákat, amelyeken a gyerekek csoportosan és egyénileg ismerik meg a boldogság fő összetevőit.

A Boldogságórákon olyan gyakorlatok elvégzésére inspiráljuk őket, amelyek – a boldogságkutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogságszintjének növekedéséhez.

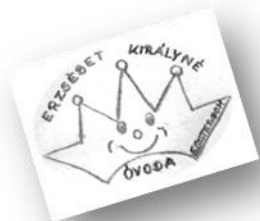
Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot dolgozott ki a gyermekek boldogságra való tanítására. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a gyerekek szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de jobban is teljesítenek. A Boldogságórák tapasztalataiból születettek meg

a Boldogságóra kézikönyvek és munkafüzetek, melyek a pályázat folyamán elérhetővé válnak.

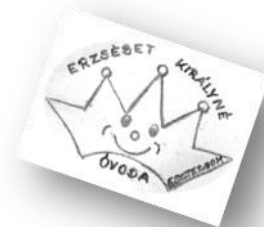
A Boldogságórák célja:

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson elénk, hanem, hogy vezérfonalat adjon óvodánknak, hogy a gyerekek könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

Mindezt a Boldogságóra alkalmazói szigorú empirikus kutatásokkal támasztják alá.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Témakörök:

- A boldogságfokozó hála
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás
- Egészséges életmód
- Fenntartható boldogság
- Videók
- Boldog Iskolák bejegyzései

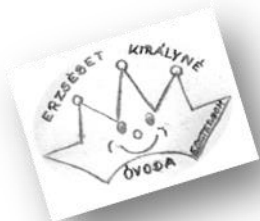
4. Az óvodai élet megszervezése

4.1. Az óvoda csoportszerkezete

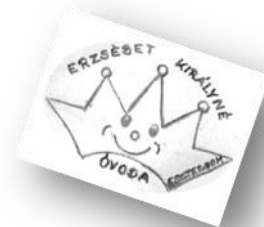
Óvodánkban 4 csoport működik. Szervezeti keretünk a részben osztottság.

Sokéves tapasztalat azt mutatja, hogy évenként egy csoportnyi gyermekünk kerül iskolába és helyükre ugyanannyi 3 éves érkezik. A szeptemberben felvett új gyerekek zömében „kiscsoportosok”.

Amennyiben férőhelyünk lehetővé teszi, tanév közben is veszünk fel 3. életévüket betöltött gyermekeket, így az egy csoportba járó gyermekek életkora között 12-15 hónap eltérés is lehet.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Mivel az óvodai élet egyik alappillére az érzelmi biztonság, a személyhez kötöttség, a későbbiekben sem bontjuk meg a csoportokat. Ezt a közösségi életük is így kívánja. Egymáshoz szokottságuk, a barátságuk kezdeti csírait erősíteniük kell, ezért a gyermekek 3-4 évig ugyanabban a közösségben maradnak.

A részben osztott csoportszerkezet nevelőmunkánkat segíti. A csoportba közel azonos fejlettségű gyermekek járnak. Hasonló mértékű a testi fejlettségük, szocializáltságuk, játékuik.

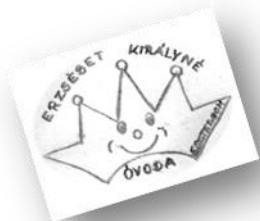
Fejlesztő nevelőmunkánk alapja a biztonságot nyújtó rendszeresség, melynek feltételeit a napi, - és hetirend biztosítja.

4.2. Napirendünk

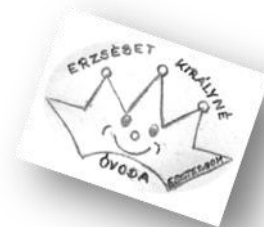
A napirend a gyermekek helyes életritmusának kialakítását szolgálja, ezért ezt az ő szükségleteihez igazodva alakítjuk ki.

Szemponyjaink:

- a folyamatosság, a rugalmasság,
- az egyes tevékenységeknek nem szabunk merev időhatárokat,
- tevékenységeink megfelelő és növekvő időtartamúak (5 – 35 percesek),
- tevékenységeink differenciáltak, párhuzamosan is végezhetőek,
- napirend az egyéni szükségletekhez igazodik,
- tevékenységeink rendszeresen ismétlődnek,
- a helyi igényre, szokásokra épül.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A nap nagy részét a játék tölti ki. Szabott időpontja az ebédnek és a délutáni pihenés megkezdésének van. A gyermekek napirendje így folyamatos, gördülékeny, elősegíti jó közérzetüket.

A délelőtti játékidő 6⁰⁰-tól 12⁰⁰ óráig tart.

A gyermekek korai érkezése miatt 7³⁰-tól kb. 9⁰⁰ óráig folyamatosan étkezhetnek, amikor igénylik.

A játékidőben kezdeményezi az óvónő a játékkal párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységeket. Hogy mikor és milyen formában szervezi, azt ő dönti el.

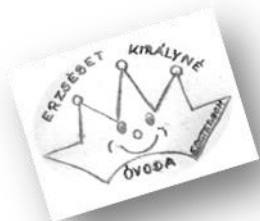
Ami kötött - a tornaszoba beosztása miatt - a kötelező testnevelés foglalkozás napja. Ami elv: az időjárástól függően minél előbb kimenni a szabadba, a természetbe. Az óvónőnek úgy kell terveznie, a feltételeket biztosítania, hogy a tevékenységeket a szabadban is le tudja vezetni.

A tisztálkodással kapcsolatos műveleteket a gyermekek folyamatosan, saját igényüknek megfelelően végzik.

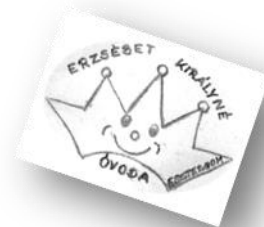
Az ebéd 12⁰⁰ órakor kezdődik és kb. 12⁴⁵ óráig tart. A gyermekek délutáni pihenése ezután következik, mely korcsoporttól és az egyéni szükséglettől függően 1-2 óra tartalmú. A pihenés mese- vershallgatással kezdődik.

A felkelés, az uzsonna folyamatos, a délutáni játékidő a felkeléstől a hazamenetelig tart. Óvodánk 16³⁰ órakor zár.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A napirend vázlatosan

6⁰⁰ – 12⁰⁰

játék, ezen belül:
folyamatos reggeli
képességfejlesztő tevékenységek a teremben
vagy a szabadban
gondozási feladatok
készülődés az ebédhez

12⁰⁰ – 12⁴⁵

ebéd

12⁴⁵ – 13⁰⁰

fogmosás, készülődés a pihenéshez

13⁰⁰ – 14⁰⁰

pihenés mesével, verssel, zenével

14⁰⁰ – 16³⁰

igény szerinti felkelés
játék, folyamatos uzsonna

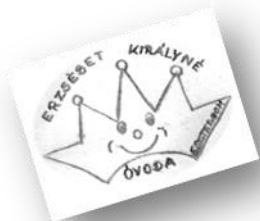
A nyitva tartás teljes ideje alatt a gyermekek tevékenységét óvónő irányítja. A nevelőmunka során adódó gondozási feladatokat a dajka látja el.

Bár a tevékenységet az óvodapedagógus irányítja 2020. augusztusában hatályát veszti a 20/2020 Emmi Rendelet 12. §-ában „a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként és csoportonként összesen napi két óra átfedési idővel” szövegrész.

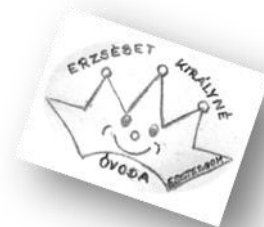
2020.augusztus óta a reggeli és délutáni időszakban az óvodás korú gyerekek felügyeletét a dajka, illetve pedagógiai asszisztens munkakörben dolgozók önállóan is elláthatják.

[417/2020. \(VIII. 30.\) Kormányrendelet](#) illetve: [31/2020. \(VIII.31.\) Emmi rendelet](#)

18. § „(5) Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.”

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A tevékenységi formák közül a testnevelés kötelező (nem kényszerű) a többiben érdeklődéstől függően vesz részt a gyermek. Az iskola előtti időszakban az óvónő dönthet, szükségesnek lát-e alkalmanként kötelező tevékenységeket.

A gyermekek egyéni szükségleteihez igazodva naponta más-más tevékenységet szervez, ezek heti számát nem határozzuk meg mereven. A tartalmas, sokszínű óvodai életben naponta adódik alkalom az élménykörhöz kapcsolódó mese, vers felidezésére, az élmény ábrázolására, szóbeli kifejezésére, újbóli megközelítésére.

5. Gyermekvédelem

5.1. Gyermekvédelmi munka

/ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2 (d),

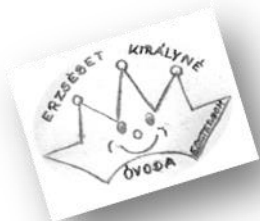
1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról/

A gyermekek kiegyensúlyozott életének biztosítása érdekében kiemelt figyelmet szentelünk az otthoni körülményekre.

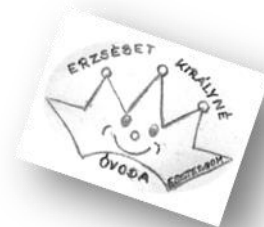
Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén:

A gyermekvédelmi munka minden óvónő feladata, melynek koordinátora az **óvodavezető**.

Az **óvónők** folyamatosan nyomon követik a családok életében történt változásokat, nyilván tartják a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekeket. Tevékenységükkel elősegítik a veszélyeztetett gyermekek egészséges fejlődését. Munkájukban érvényesítik, figyelembe veszik a szülői és gyermeki jogokat.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Az óvodai gyermek- és ifjúságvédelmi teendőket a **gyermekvédelmi felelős** hangolja össze. Munkája sokrétű.

Gyermekvédelmi munkánk célja a veszélyeztető okok feltárása, célunk elérése érdekében feladatunk, hogy a gyermekvédelmi felelős az óvónőkkel együtt részt vegyen a családlátogatásokon, az esetmegbeszéléseken.

Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb veszélyeztető tényező esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.

Az óvodapedagógus az óvodavezető vagy helyettes engedélyével, az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva közreműködik pedagógiai szakvélemény elkészítésében (Pl.: védelembe vétel kezdeményezésekor, válás esetén bírósági felkérésre...stb.)

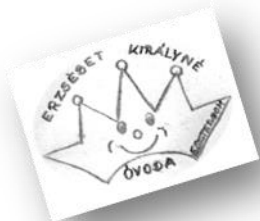
A szülőkkel élő, napi kapcsolatot tart. Segít gondjaik megoldásában, ha szükséges, intézkedik, tanácsot ad.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése /2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról; 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ (2) h) /

5.2. Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása

Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekkel.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Kiemelt feladatunknak tekintjük a hátrányos helyzetű gyermekekkel való törődést, gondoskodást. Odafigyelő munkánkkal biztosítjuk a hiányok pótlását, amelyek a társadalmi esélyegyenlőtlenségből adódnak.

Célunk, hogy minden hátrányos helyzetű gyermek önmagához képest eljusson fejlődése maximális fokára, a tankötelezettségnek 6 éves korban eleget tudjon tenni.

A szociális hátrányok enyhítése érdekében minden óvónő feladata, hogy felkutassa a hátrány okát (családlátogatások, tapintatos beszélgetések), ismerjék meg a családok sajátosságait, szokásait (óvodánkban a hátrányos helyzet leggyakoribb oka környezeti, anyagi, de az egészségügyi, valamint a gyermek személyiségében rejlő okok sem ritkák). A szülőkkel napi kapcsolata legyen. A sajátosságok, szokások megismerése után fontosnak tartjuk a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok megvalósítását.

/ 2011. évi CXCV. törvény 21.§ (11), 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2(c), (f), 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól /

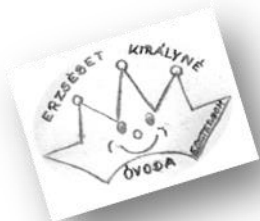
Az óvónők együttműködnek a gyermekvédelmi felelőssel. A család, a gyermek szükségleteinek megfelelő javaslatot tesznek a gyermek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítására:

- Rendkívüli segély igénylése.
- Segítség a segély ésszerű felhasználására.

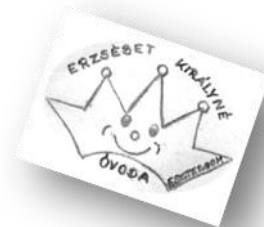
Amennyiben szükséges a *Pedagógiai Szakszolgálat* javaslata alapján, a gyermek fejlődése érdekében vállaljuk a 8 éves korig történő óvodai nevelést.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységekhez, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztéséhez, felzárkóztatásához felhasználjuk:

- az egyéni bánásmódot,
- a napi tevékenységekbe ágyazott részképesség fejlesztést,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- változatos élmények nyújtását,
- szakszolgálatok segítségével: logopédus, gyógytestnevelő, prevenciósz fejlesztés,
- egészségügyi szűrővizsgálatokat.

A családok helyzetének nyomon követésében szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Polgármesteri Hivatal Gyámügyi Irodájával, valamint a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzattal, melyet a szülőknek segítségként minden alkalommal fel is ajánlunk. Ezen kívül a szülőknek felajánlott segítségeink a következők:

- óvodai zárva tartás ideje alatt ebéd biztosítása,

/20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2 (c) /

Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése :

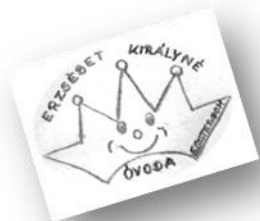
- Tanulási problémákkal küzdő gyermekek
- Magatartászavarok miatt problémás gyermekek
- Kivételes képességű gyermekek, tehetségigérettek
- Multikulturalizmus és interkulturalizmus.

/ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ (b), 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet VI.5./

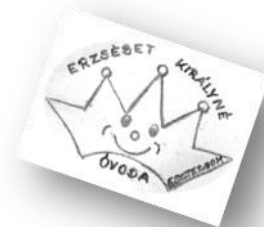
5.3. Óvodai fejlesztő program – a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére /20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ (2) c) és h)

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 173.§/

Óvodai integrációs program keretében célunk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése, melynek érdekében nagymértékben szükséges a nevelőtestület

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

együttműködése, a segítségnyújtást előkészítő szervezési feladatok kollektív előkészítése, összehangolt megvalósítása.

A pedagógiai munka kiemelt területei:

- az egyéni bánásmód megvalósítása
- a napi tevékenységekbe ágyazott részképesség fejlesztése
- változatos élmények nyújtása.

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel:

- szakszolgálatok segítségével: logopédus, gyógytestnevelő, prevenciósz fejlesztés,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- óvoda-iskola átmenet támogatása.

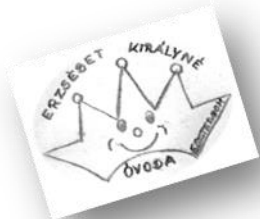
/ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2 (c) /

5.4. A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

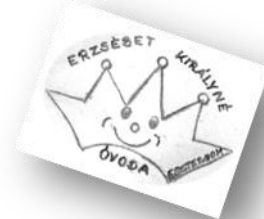
/ 2011. évi CXCV. törvény 21.§ (11) /

Óvodánk az alábbiak szerint tudja befogadni a sajátos nevelési igényű gyermekeket:
korlátozott számban – csoportonként 2-3 fő – tudjuk ellátni az ép értelmű, de

- Mozgáskorlátozott,
- Látássérült,
- Hallássérült,
- Beszédfogyatékos,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- Autizmus spektrum zavarral küzdő,
- megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.

/ Alapító Okirattal összhangban: Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról, 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítése 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról, 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2 (h) /

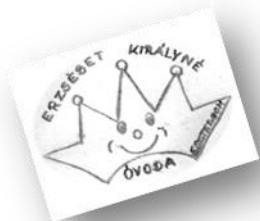
6. A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése

/ 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 179.§ (5); 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 35.§-45/A.§/

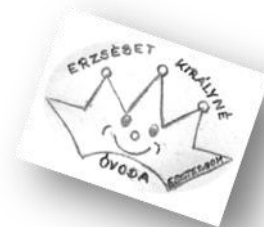
A három év alatti gyermekek gondozásához-neveléséhez szükséges **feladatok** a bölcsődékre vonatkozó útmutató szerint:

6.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

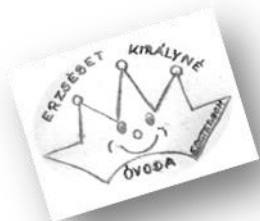
6.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a gondozónő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a gondozónővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az énérvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

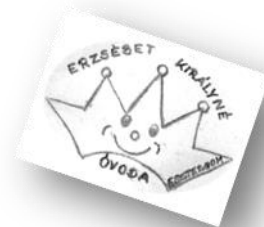
6.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

Alapelveink a három év alatti gyermekek gondozása-nevelése terén:

I. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

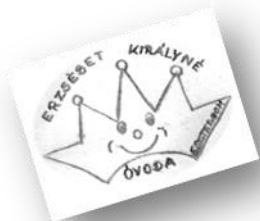
A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

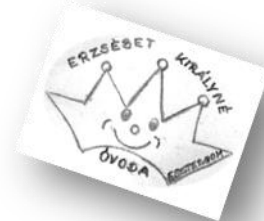
II. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

III. A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

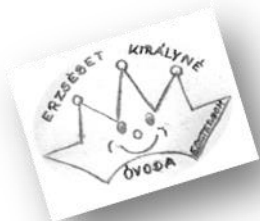
IV. Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

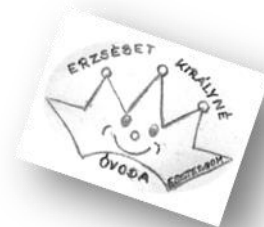
A gondozónő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gondozónő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális ... stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

V. A biztonság és a stabilitás elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

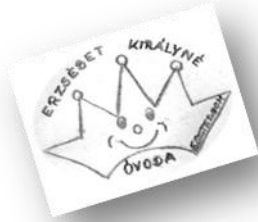
A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

VI. Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

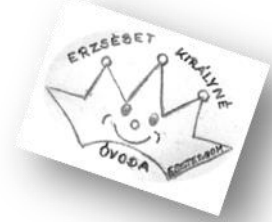
A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata.

A gondozónő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

VII. Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben.

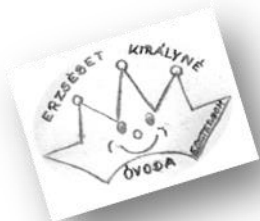
Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségeik tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

7. A gyermek megismerése, fejlődésének nyomon követése, differenciált, egyéni készség és képességfejlesztés, nevelés

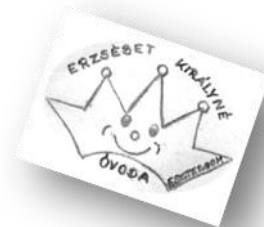
(2011. évi CXCV. törvény 4.§ 25. pont, újabb SNI fogalom meghatározás, 2011. évi CXCV. törvény 21.§ (11), az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról, 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

A differenciált egyéni fejlesztés alapelvei:

- A gyermek és a család alapos ismeretére épül.
- A gyermekek fejlesztését az óvodapedagógus a közösségen belül, elsősorban kisebb (mikro) csoportokban tudja ellátni az óvodai tevékenységek során.
- Törekedni kell az egyénre szabott, hatékony hátránycsökkentésre.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítanunk kell a törvény által előírt rehabilitációs- rehabilitációs órákat.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A fejlesztés feladatai

A gyermek megismerésének feladatai:

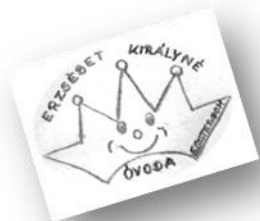
- A gyermek anamnézisének felvétele (Az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva).
- Családlátogatások tapasztalatai.
- Befogadás, beszoktatás alatti megfigyelés tapasztalatai.
- A gyermek folyamatos megfigyelésének tapasztalatai, elsősorban a játékban.

Készség és képességfejlesztési feladatok:

- Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség)
- Testséma, testfogalom, dominancia
- Mozgás képességek (nagymozgásoktól a finommozgásokig)
- Egyensúlyérzék
- Érzékelés, észlelés (Auditív, vizuális, taktilis, kinezetikus)
- Értelmi képességek (figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, felidézés, gondolkodás, kiemelten a képzelet, kreativitás).
- Anyanyelvi, kommunikációs képességek
- Érzelmi képességek (kiegyensúlyozottság, pozitív énkép, érzelemszabályozás)
- Akarati képességek (önállóság, önfegyelem – önkontroll, kivárás, kitartás, feladat és szabálytudat)
- Erkölcsi képességek (elfogadás, együttérzés, segítőkészség, udvariasság)
- Szociális képességek (együttműködés, kooperáció)

A fejlesztés területei

- A HH, ezen belül különösen a HHH gyermekek fejlesztése, segítése
- BTM gyermekek fejlesztése, nevelés szakvélemény alapján
- SNI -ből eredő hátrányok kompenzálása, szakvélemény alapú fejlesztése, nevelése
- Tehetség gondozás

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A fejlesztés folyamata

- Bemeneti (óvodába lépés) fejlettségi szint rögzítése megfigyelés alapján.
- Az egyéni fejlesztés területeinek meghatározása a gyermek személyi anyagában.
- Félévenkénti fejlettségi szint rögzítése, megfigyelés alapján.
- Együttműködés a szülővel (tájékoztatás a gyermek fejlődéséről _korrekcióra szoruló illetve a tehetség jeleit mutató fejlődési területek is!- beszélgetés).
- Differenciált, egyéni nevelés, készség és képességfejlesztés megvalósítása a nevelési, fejlesztési módszerek, tevékenységek, feladatok egyénre szabott alkalmazásával.
- SNI gyermek esetében egyéni fejlesztési terv vezetése segítő szakember segítségével.
- Szükség esetén jelzés kompetens szakembereknek, szakmai segítség igénybevétele.

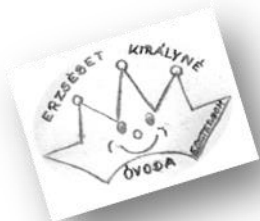
A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, rögzítése / 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet VI., A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére,20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 63.§/.

Az óvodai telephelyenként alkalmazott kötelező és nem kötelező feljegyzések és/vagy mérések formájában, legalább félévente. Mérésre Porkóláné Balogh Katalin Fejlődés nyomon követő dokumentumát használjuk.

Kötelező dokumentum: fejlődési anyag gyermekeként.

Iskolaérettség megállapítása:

2020. január 1-jei hatállyal változásokat vezetett be a módosított köznevelési törvény azoknak a számára, akik a tanköteles kor elérését követően különféle okok miatt még egy évig az óvodában szeretnének maradni. Az eddigiekben a tanköteles kor elérését követően további egy évig az óvodában maradhattak azok a gyermekek, akiknek ezt az óvoda vezetője, a szakértői bizottság vagy az óvoda, iskola, szülő kezdeményezésére indított iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság ezt indokoltan találta. A 2020. január 1-jét hatályba lépő új előírást a köznevelési törvény tartalmazza az alábbiak szerint:

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Nkt. 45. § (2): ...A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki... Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

A köznevelési törvény 94.§ (4g) bekezdésében foglaltak szerint a kormány fogja kijelölni azt a hivatali szervet, amely az óvodai foglalkozások alóli mentesítéssel, illetőleg a tankötelezettség kezdetének egy évvel történő elhalasztásával kapcsolatos döntéseket meghozhatja. A cikk írásának napján a kormány még nem jelölte meg az illetékes hatóságot.

8. Kapcsolataink

/20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§ 2 (e),363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV./

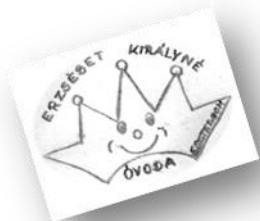
8.1. Óvoda és család kapcsolata

Nevelőmunkánk csak akkor lehet eredményes, ha a családokkal szoros kapcsolatot tartunk fent. Támaszkodunk a családi nevelésre, kiegészítjük azt. A szülő érezze, hogy felé fordulásunk őszinte.

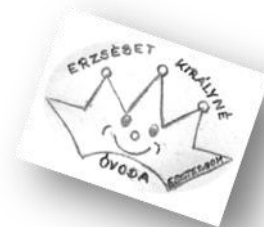
Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenységeket is ellát.

Közös érdekünk: a gyermeket eredményesen nevelni, fejleszteni.

Óvodánk nyitott. Így a szülő a nevelőmunka folyamatában ismerheti meg az óvoda szokásrendszerét. Célunk: a szülő elégedett legyen nevelésünk színvonalával, feleljünk meg elvárásainak.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

Nyerjük meg őket napi megújuló feladatainknak. Eredményes munkánkhoz rendszeresen felmérjük, megismerjük a szülők igényeit. Partner- és gyermekközpontú óvodai nevelésünk alapvető feltétele a szülőkkel és a gyermekekkel való jó kapcsolat kiépítése, ápolása.

Együttműködésünk alapja a napi kölcsönös, oldott hangulatú tájékoztatás a gyermekről.

A hagyományos kapcsolattartási formákkal is élünk: családlátogatás (természetesen az érintettek hozzájárulásával), szülői értekezlet, nyílt nap, fogadó óra.

Ezen kívül a szülő kikérheti az óvónők véleményét gyermeknevelési problémájával kapcsolatban, melyre előre egyeztetett, mindkét fél részéről megfelelő időpontban kerül sor. (Az óvónőket nem lehet magán-, és más jellegű problémával elvonni a csoporttól!). Egyre népszerűbbek a szülői munkadélutánok, amikor kötetlenül beszélgethetnek, egymást jobban megismerhetik. A szülők és a gyermekek közös részvételével szervezünk gyalogtúrákat, sportdélutánokat, farsangi bált, gyermeknapot stb.

A családokat így egyre jobban bevonjuk a színes óvodai életbe.

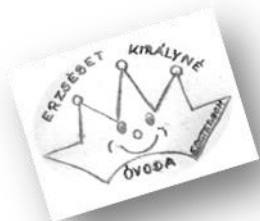
8.2. Kapcsolatunk a bölcsödével

Kapcsolattartásunk a bölcsödével folyamatos. Kölcsönösen látogatjuk egymást. A kicsiket fogadó óvónő megismeri a bölcsőde szokásrendszerét, a gyermekek életmódját.

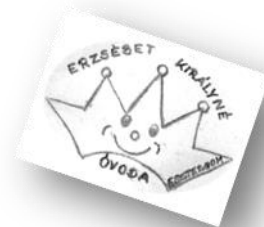
Az óvodába készülő bölcsődések többször elsétálnak hozzánk, játszhatnak leendő termükben, jelet választhatnak.

Az átmenet az óvoda és a bölcsőde között zökkenőmentes lesz, az új környezet nem okoz szorongást. A gyermek az első naptól biztonságban érezheti magát az óvodában.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

8.3. Kapcsolat az iskolával

Az iskolával való együttműködésünk az óvoda-iskola, az óvodás-iskolás és a szülő-iskola kapcsolatból áll.

A nevelési - oktatási intézmények közötti új horizontális kapcsolatok alakultak ki., melyek ápolása elengedhetetlen.

Óvónőink a gyermeket alkalmassá teszik az iskolai életmódra.

6-7 éves korban - a tanító nénikkel egyeztetve - gyermekeink megismerhetik az iskola belső világát, hangulatát. Volt óvodás társaikkal együtt játszhatnak, tevékenykedhetnek.

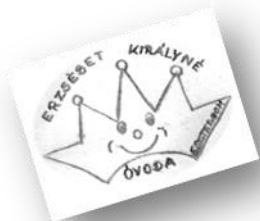
Az iskolák már kora tavasztól, több alkalommal, különféle délutáni tevékenységekre várják óvodásainkat. A szüleink részére bemutatkozó szülőértekezletet, nyílt, tanítási órát tartanak.

Gyermekeinkkel rendszeresen részt veszünk különféle iskolai rendezvényeken, melyeket az óvodás korosztálynak szerveztek meg: rajzversenyek, színházi előadás stb.

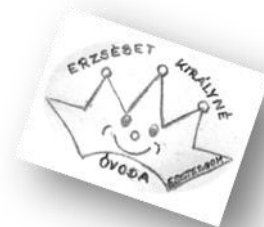
Az óvodánk és az iskolák közötti kapcsolat élő és eredményes.

8.4. Kapcsolatunk egyéb intézményekkel

Esztergom Város Önkormányzatának képviselő-testületével, bizottságaival az óvodavezető tart közvetlen kapcsolatot.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

A helyi Nevelési Tanácsadó - kérésünkre - segítséget nyújt egyes gyermekek iskolaérettségének eldöntésében, az eltérő viselkedésű gyerekek terápiájában.

A családok megoldásra váró ügyeit a Gyámügyi Iroda, a Gyermejköltségi Szolgálat és a Családsegítő bevonásával intézzük.

A Közép-dunántúli Regionális Pedagógiai Intézettel munkakapcsolatot tartunk fenn.

Mint teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv, gazdálkodásunk a Kincstár közreműködésével történik. Együttműködésünk rendjét „Megállapodás” szabályozza.

Az óvónők alkalmassági kapcsolatokat tartanak a kulturális intézményekkel: Kultúrmozgó, mozi, múzeumok, könyvtár.

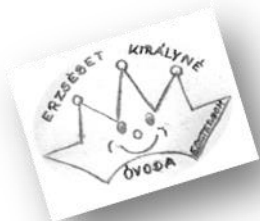
Szükség szerinti kapcsolatban állunk a gyermekek szűrővizsgálatát végző orvossal, és a intézményi higiénia betartását ellenőrző ÁNTSZ-szel.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében óvodánk a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint – megpróbál szakmai kapcsolatot fenntartani.

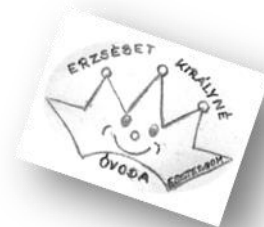
9. Óvodai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

/ 363/2011. évi CXCV. törvény 6.§(1) b), 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV, V.VI./

A hagyományok ünnepek, ápolása elválaszthatatlan a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztésétől érzelmi életük gazdagításától. Megalapozzák a szűkebb és tágabb környezethez fűződő pozitív viszony alakulását, a népi kultúra ápolását A felnőtt

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

közösségekben hozzájárulnak az összetartozás, a kölcsönös megbecsülés értékeinek erősítéséhez.

A hagyományápolással kapcsolatos feladatok célja az intézmény meglévő hírnevének megőrzése, növelése.

Fontos: a gyermek vallási, világnézeti vagy más meggyőződésének, nemzeti önazonosságának tiszteletben tartási kötelezettsége.

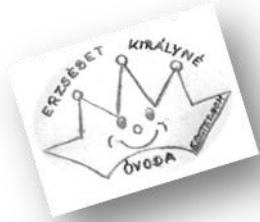
Óvodánkban a szülők betekintheznek az óvoda életébe, rendezvényeink nyitottak a szülők, hozzátartozók számára.

Gyermekközösséggel kapcsolatos ünnepélyek, rendezvények:

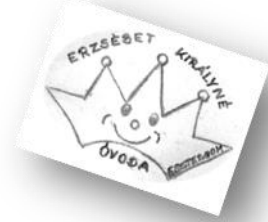
- Mikulás, Karácsony, Húsvét: csoport szinten
- Erzsébet nap: óvónők mese előadása, további programok a gyerekek bevonásával
- Szent Miklós Nap: - óvodai szinten csoportonként - városi szinten a nagycsoportosok közreműködésével
- Farsang, Gyermeknap, nagycsoportosok búcsúztatása, Évzáró ünnepély: nyilvános rendezvények a szülők bevonásával
- Március 15.: csoport szinten
- Megemlékezés a gyermekek születésnapjáról.

A hagyományápolás érvényesülhet az óvodában: (Nkt. 46. § (5) h))

- jelkép használatával,
- gyermekek, felnőttek ünnepi viseletével,
- az intézmény belső dekorációjával.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

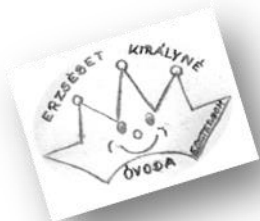
Az óvoda nevét jelképező, logó megjelenítésének formái:

- pólón,
- sapkán,
- zászlón,
- leveleken,
- meghívókon.

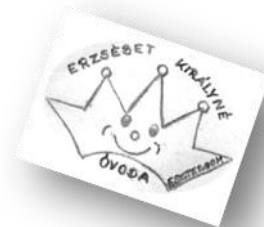
A dolgozók részvételével kapcsolatos hagyományok:

- Házi bemutatók szervezése igény és szükség szerint.
- Továbbképzéseken, tanfolyamokon szerzett ismeretek átadása, megvitatása.
- Az óvodát érintő szakmai, tanügyi, gazdasági, munkaügyi ad hoc megbeszélések.
- Évente szakmai, tapasztalatszerző kirándulás.
- Nyugdíjba vonulók búcsúztatása.
- Közös karácsonyi ünnepély az óvoda dolgozóival, nyugdíjasaival, GYES-en lévőkkel.

Az óvodai ünnepélyek, megemlékezések felelőseit az éves munkaterv tartalmazza.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

10. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek:

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6.§(2) i)

Helyi sajátosságainkat figyelembe véve célokat, feladatokat fogalmaztunk meg, amelyek az óvodával szemben elvárhatóak:

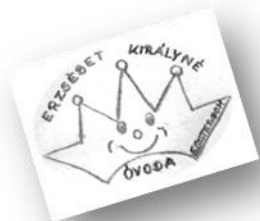
- Folyamatos kapcsolatot tartunk és tervezünk a jövőben is a Duna Múzeummal, a Babits Mihály Általános Iskolával. Részt veszünk foglalkozásaikon és rendezvényeiken.
- Óvodán belüli délutáni programokat szervezünk (vizuális foglalkozás, testnevelés, nép játékok, néptánc).
- Igény szerint hittan, angol, német, foci foglalkozások szervezése.
- Városi könyvtár rendszeres látogatása.
- A Balassa Múzeum által szervezett óvodás foglalkozásokon való részvétel.
- Nagyobb ünnepek előtt (Karácsony, Húsvét) szülőkkel közös barkácsolás szervezése.

11. Az óvoda szakmai dokumentumai

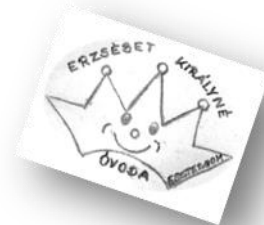
A pedagógiai munka dokumentációi. A jogszabályban meghatározott formában és tartalommal. (363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet VI., 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 36.§ (1),

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 36.§ (4))

- Éves munkaterv
- Óvodai felvételi előjegyzési napló
- Óvodai csoportnapló
- Felvételi és mulasztási napló, tervezési dokumentumok
- A gyermekek fejlődési anyaga.

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

12. A program végrehajtásához szükséges eszközök, felszerelések jegyzéke

A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

/ 2. melléklet a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez: JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

1. Ó V O D A részből papíralapon kinyomtatva, csatolva a szintén papíralapon kinyomtatott Nevelési Programhoz/.

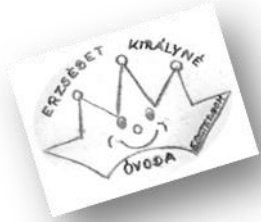
Programunk megvalósítását támogató, programspecifikus eszközeink, felszereléseink (pl. homok – víz - asztal, mobil bútorok, festőállvány stb.) folyamatos bővítésére törekszünk, tárgyi környezetünk, valamint eszközeink, felszereléseink fejlesztése szűkös anyagi kereteink ellenére folyamatos.

/ 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. /

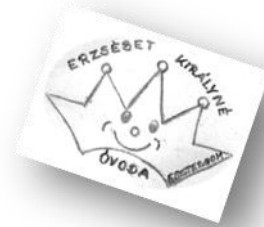
13. A pedagógiai-szakmai munka eredményessége

/Nkt. 83.§ (2) h)/

A pedagógiai programban meghatározott feladatok végrehajtásának szempontjai

Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda

**Esztergomi Erzsébet Királyné Óvoda
Erzsébet királyné út 43.**

Legitimációs záradék

A Pedagógiai programot **készítette:** Az intézmény vezetője: Kissné Pirtyák Krisztina

Dátum: 2020.10.07.

.....
intézményvezető aláírása

A Pedagógiai programot **elfogadta:** a nevelőtestület

Dátum: 2020.10.07.

.....
nevelőtestület nevében aláírása

A Pedagógiai programról **véleményét nyilvánította:**

Dátum: 2020.10.07.

.....
szülői szervezet nevében aláírás